

Конститутсия - кафолати рушди ҷомеаи адолатпарвар ва волюяти қонун

СААДОДУШИ МАРДУМ

Нашрияи Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон

№ 1 - 2 (4741 - 4742)

ЧОРШАНБЕ, 3 ЯНВАРИ СОЛИ 2024

Аз 1 январи соли 1991 ҷоп мешавад

ба огози ҳаракати лижаронҳо дар ин масир оғоз бахшиданд.

Роҳи нави лижаронии «Сомонӣ» бо дарозии 7,2 км сохта шудааст. Акнун бо бунёди роҳи нави лижаронӣ на танҳо варзишгарони наватҷриба, балки лижаронҳои касбии сатҳи байналмилалӣю минтақавӣ метавонанд аз он истифода намо-янд. Дар умум, роҳи лижаронӣ дар маҷмаа аз поён то ба боло 30 км-ро ташкил медиҳад.

Дар ҳудуди маҷмаа 10 адад коттеҷҳои 1 ва 2-ошёнаи сохти замонавӣ мавҷуд буда, 6 ададаш аз маҳсулоти муосири сохтмонӣ ва 4 адади дигараш аз ҷӯби гирдшакл бо услуби аврупоӣ сохта шудааст.

Дар коттеҷҳо барои аз 4 то 8 нафар ҷои хоб пешбинӣ гардида-аст. Инчунин, дар назди стансияи болоии роҳи танобӣ дар баландии 2590 метр тарабхонаи «Чаман» бо услуби миллий бо зиёда аз 100 ҷойи нишаст сохта шудааст.

Ҳамамон, дар маҷмаа бинои нав, ки дар он нуқтаи тиббӣ, хазина ва сервери идоракунӣ коммуни-катсияи иттилоотӣ ҷойгир шудааст, бунёд ғфтааст.

Баъди шиносӣ бо шароити ҳиз-

ТОҶИКИСТОНИ АЗИЗРО БА ГУЛИСТОН ТАБДИЛ МЕДИҲЕМ

Паёми шодбошии Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ба муносибати фарорасии Соли нави мелодии 2024 31-уми декабри соли 2023, шаҳри Душанбе

Ҳамватанони азиз!
Ҳамаи шумо - мардуми шарифи Тоҷикистони соҳибистиқлол ва ҳамватанони бурунмарзӣа-монро ба муносибати фарора-сии Соли нави мелодии 2024 самимона табрик меғўям. Ба ҳурду бузурги сокинони мамлакат саломатӣ ва бахту саодат орзу менамоям.

Тавре ки чанд рӯз пеш дар Паёми худ иброз доштам, соли 2023, бо вучуди вазъи бисёр печидаю ноороми ҷаҳони муосир барои кишвари мо боз як соли бобарору хотирмон гардид.

Дар Паём дастоварду пешра-виҳои ноилгардидаи халқи Тоҷи-кистон дар соҳаҳои сиёсӣю иқти-содӣ ва иҷтимоӣю фарҳангӣ зикр гардиданд. Яъне, мо нақшаҳои барои соли 2023-юм пешби-никардаамонро дар соҳаҳои гуногуни ҳаёти давлат ва ҷомеа муваффақона амалӣ намудем. Дар натиҷа имрӯз шароити зин-дагии мардуми кишвар нисбат ба солҳои гузашта хеле бехтар гардидааст. Ҳоло сокинони мам-лакат ба фардои боз ҳам ободу осуда дилпуроно назар мекунанд ва ба хотири пешрафти минбаъ-даи давлати соҳибистиқлоли худ софдилона заҳмат мекашанд.

Хотирнишон менамоям, ки мо ҳанӯз мушкилоту масъалаҳои зиёди ҳалталаб дорем. Барои бартараф кардани мушкилоти дар ҳаёти мардумамон ҷойдошта ва ҳаллу фасли масъалаҳои мавҷуда мо барномаю нақшаҳои мушаххас қабул кардаем ва онҳоро зина ба зина амалӣ ме-созем.

Расидан ба истиқлолияти энергетикӣ, ба кишвари транзитӣ табдил додани Тоҷикистон, сано-атикунӣю босуръат ва ҳифзи амнияти озуқоварии мамлакат ҳадафҳои стратегияи мебошанд, ки мо барои амалӣ намудани онҳо тамоми захираю имкони-яҳои худро сафарбар кардаем.

Бо ин мақсад ҳоло дар кишвар бунёду азнавсозии неругоҳҳои барқи обии азим, роҳу пулҳои замонавӣ, коргоҳу корхонаҳои муосир ва иншооти иҷтимоӣ, яъне муассисаҳои таълимӣю тандурустӣ ва фарҳангу хизмат-расонӣ, бомаром идома дорад. Дар ин раванд, мо ба рушди соҳаи кишоварзӣ ва афзоиши ҳаҷми истеҳсоли маҳсулоти соҳа, яъне бо озуқоварии истеҳсоли ватанӣ ҳар чӣ бештар таъмин намудани аҳолии мамлакат эътибори аввалиндараҷа дода истодаем.

Ҳадафи асосӣ аз иқдомоти зикршуда - муҳайё намудани ҷойҳои нави корӣ барои ҳамвата-нонамон, мунтазам баланд бар-доштани сатҳу сифати зиндагии мардумамон ва фароҳам сохтани шароити зиндагии шоиста ба ҳар як фарди Ватани маҳбубамон мебошад.

Ҳамватанони азиз!
Соле, ки сипарӣ шуда истода-аст, дар доираи нақшаи корҳои ободонию созандагӣ барои таҷлили сазоворӣ 35-солагии Истиқлоли давлатӣ аз ҷониби ташкилоту корхонаҳои давлатӣ, бахши хусусӣ, соҳибкорони ва-тандуст, шахсони саховатпеша ва аҳоли иқдому ташаббусҳои нек вусъати тоза паёдо карданд.

То имрӯз аз 28 ҳазору 350 иншооти тибқи нақша пешбини-гардида 10 ҳазору 500 иншооту биноҳои истеҳсолию иҷтимоӣ ва хизматрасонӣ ба истифода супорида шудаанд, ки 37 ғоиз иҷрои нақшаро ташкил медиҳад. Дар натиҷа ҳамаи гўшаю қано-

ри мамлакат то дурдасттарин маҳалу деҳоти он хеле ободу зебо гардида, бисёр мушкилоти иҷтимоӣю аҳоли бартараф шуда истодаанд.

Меҳоҳам бо қаноатмандӣ изҳор намоям, ки ҳоло корҳои ободонию созандагӣ дар тамоми қаламрави кишвар бомаром идома дорад.

Бовар дорам, ки то ҷашни бузурги миллий - 35- солагии Истиқлоли давлатӣ бо саяю талоши ватандўстонаи марду-ми заҳматқарони кишвар нақ-шаи тасдиқгардидаро пурра иҷро намуда, Тоҷикистони азизу бихишtosоямонро ба гулистон табдил медиҳем.

Ҳамчунин, бо ифтихор хо-тирнишон менамоям, ки маҳз, ба шарофати ҳисси баланди ватандўстӣю ватанпарастии мар-думи кишвар, сарчамъиҳои аҳли ҷомеа, саяю талоши содиқона ва заҳматӣ фидокоронаи халқамон нуфузу обрўи Тоҷикистони азизи мо дар арсаи байналмилалӣ сол ба сол таҳким ғфта истодааст.

Ҳоло Тоҷикистони мо аз ҷо-ниби ҷомеаи башарӣ ҳамчун кишвари пешсаф ва ташаббуско-ри ҳалли масъалаҳои глобалии обу иқлим эътироф гардидааст. Дар баробари ин, бояд гуфт, ки ҳамватанони азизи мо аз вазъи ҷаҳони пурмӯҷарои имрӯ-за, мушкилоти рӯз ба рӯз афзо-яндаи сайёра, вусъат гирифтани микёси таҳдиду хатарҳои муосир - терроризму экстремизм, ҷино-ятҳои киберӣ ва дигар ҷиноятко-риҳои муташаккили фаромиллӣ хуб огоҳанд.

Дар чунин шароит мо бояд ба ҳифзи неъматҳои бузургтарини зиндагиамон - истиқлолу озодӣ, дастовардҳои таърихӣю халқа-мон - сулҳу оромӣ, суботи сиёсӣ, ваҳдати миллий ва ҳимояи ман-фиатҳои миллию давлатиамон ҳамаша омода бошем.

Таъкид менамоям, ки сидқан дўст доштани Ватан ва таъмин намудани пешрафти иқтисодӣю иҷтимоӣю давлатӣ соҳибхитиёри тоҷикон вазифаи муқаддаси ҳар як фарди бонангу номуси ҷомеа мебошад.

Мо бояд дар соли нави ме-лодӣ ва солҳои дигар ба хотири таҳкими истиқлоли давлатӣ, арҷгузорӣ ба арзишҳои миллий ва гуастариши худшиносӣю худ-огоҳӣ, боз ҳам баланд бардош-тани мақоми байналмилалӣю кишварамон сарчамъу муттаҳид бошем, бештар заҳмат кашем ва тамоми кишвиш ғайрати худро ба хотири иҷрои рисолати олии ватандорӣ, яъне обод кардани Ватан ва пешрафта гардонидани давлати тоҷикон сафарбар созем.

Мо бояд ободии Ватанамонро аз хонаю кошона ба маҳали зисти худ огоз карда, кўишш намоем, ки дар ғоизҳои сарзамини аҷдодӣ, сарсабзу хуррам гардонидани он, тозаву озода нигоҳ доштани муҳити зист саҳми худро гузорем ва соҳибӣ фарҳангу тамаддуни бостонӣ будани тоҷиконро ба ҷаҳонӣиён собит созем.

Бо чунин ниятҳои нек бори дигар тамоми мардуми шарифи кишвар ва ҳамватанони бурун-марзӣаамонро бо фарорасии Соли нави мелодии 2024 сами-мона табрик гуфта, ба ҳар як хонадони мамлакат тансиҳатӣ, хушбахтӣ, файзу баракат ва рўзгори ободу осуда орзу ме-намоям.

Соли нави мелодии 2024 музбрак бошад, ҳамватанони азиз!

БОЗДИДИ МУҲТАРАМ ЭМОМАЛӢ РАҲМОН АЗ МАҶМААИ ЛИЖАРОНИЮ САӢӢӢИ «САФЕД-ДАРА»

29-уми декабри соли 2023 Асосгузори сулҳу ваҳдати миллий - Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ва Раиси Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, Раиси шаҳри Душанбе муҳтарам Рустами Эмомалӣ бо шароити кору хизматрасонии Маҷмааи лижаронии сайёҳии «Сафед-дара» шинос шуда, марҳилаи дууми роҳи танобиро мавриди истифода қарор доданд.

Бо мақсади дар амал татбиқ намудани дастуру супоришҳои Пешвои миллат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ҷиҳати таъмини шароити созгори баҳши сайёҳӣ ва ҷалби ҳар чӣ бештари сайёҳони дохилию

хориҷӣ дар мавзеи «Сафед-дара» аз ҷониби Ҷамъияти дорои масъулияти маҳдуди «Сафед-дара» як қатор иншооти муҳими соҳаи сайёҳӣ бунёд гардида, сохтмони дигар инфра-сохтор идома дорад.

Дар Маҷмааи лижаронии сайёҳии «Сафед-дара» Президенти мамлакат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон нахуст бо шароити қабули мизочон дар коттеҷи ҷўбини дуош-на шинос шуданд.

Пешвои миллат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон аз натиҷаи тад-бирҳои ба сомонарасида изҳори қаноатмандӣ карда, ба сифати корҳо баҳои баланд дода, ба масъулин ҷиҳати боз ҳам тақвият додани корҳои сохтмонӣ ва ташкили инфра-сохтори зарурӣ дастуру супоришҳои мушаххас доданд.

Дар ҳамаи ҷо ба Сарвари давлат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон лоиҳаи сохтмони коттеҷҳои нав дар саҳни ҳавлини маҷмаа муаррифӣ карда шуд.

Пешвои миллат дар назди стан-сияи болоии Маҷмааи лижаронии сайёҳии «Сафед-дара» аз тараб-хонаи нав دیدан карда, баъди ши-носӣ бо шароити хизматрасонӣ ва қабули мизочон дар тарабхона бо паҳши тугма ба фаъолияти хати дууми роҳи танобӣ оғоз бахшиданд.

Масъулини Ҷамъияти дорои масъулияти маҳдуди «Сафед - дара» ҷиҳати татбиқи дастуру супо-ришҳои Сарвари давлат марҳилаи сеюми корҳои бунёдию созандагиро оғоз намуданд.

Соли ҷорӣ дар асоси шартнома бо ширкати «Допелмайер»-и кишва-

ри Австрия сохтмони хати дууми роҳи танобӣ ба итмом расонида шуд.

Стансияи поёнии роҳи танобии мазкур дар баландии 2590 метр аз сатҳи баҳр ва стансияи болоӣ дар баландии 3020 метр аз сатҳи баҳр қарор дошта, дарозии хати роҳи танобии дуум 1600 метр буда, аз 21 кабина иборат мебошад. Дар маҷмў дарозии ҳар ду роҳҳои та-нобӣ 3600 метрро ташкил дода, 42 кабина дорад.

Тавассути роҳи нави танобӣ Сарвари давлат бо корҳои дар мав-зеи ба анҷомрасида шинос шуданд. Дар стансияи болоии Маҷмааи лижаронии сайёҳии «Сафед-дара» Президенти мамлакат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон бо буридани лентая рамзӣ роҳи нави лижаро-нии «Сомонӣ»-ро ифтитоҳ карда,

www.president.tj

ДАР ШӢРОИ МАҶЛИСИ НАМОЯНДАГОНИ МАҶЛИСИ ОЛИИ ҶУМӢУРИИ ТОҶИКИСТОН

Дууми январӣ соли 2024 тахти раёсати Раиси Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон Маҳмадтоир Зокирзода ҷаласаи навбатии Шӯрои Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон баргузор гардид.

Дар он масъалаҳо «Дар бораи Созишномаи сармо-язорӣ байни Ҳукумати Ҷумҳу-рии Тоҷикистон ва Ҷамъияти дорои масъулияти маҳдуди «Арвис» оид ба таъсис додани корхонаҳо, сохтан ва ба кор даровардани иншоотҳои ҳар як силсилаи алоҳидаи истеҳсоли коркарди нахи пахта то ба даст овардани маҳсулоти ниҳой» ва «Дар бораи Созишномаи сармо-язорӣ байни Ҳукумати Ҷумҳу-рии Тоҷикистон ва Ҷамъияти саҳомии пўишдаи «Сантайлс» оид ба сохтмон ва ба истифода додани корхонаи истеҳсоли мас-нуоти гилию сафолӣ, масноту аз бетону сement ва истеҳсоли оҳак» мавриди баррасӣ қарор гирифта, пас аз шарҳу тавзеҳи

онҳо аз ҷониби раиси Кумитаи Маҷлиси намояндагони Маҷли-си Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба энергетика, саноат, сохт-мон ва коммуникатсия Хайрулло Амонулло ба баррасии ҷаласаи навбатии Иҷлосияи панҷуми Маҷлиси намояндагони Маҷли-си Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон даъвати шашум пешниҳод гар-диданд.

Масъалаҳо «Дар бораи ло-иҳаи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷики-стон «Оид ба ворид намудани тағйиру иловаҳо ба Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи ан-гишт», «Дар бораи лоиҳаи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷи-кистон «Оид ба ворид намудани тағйироту иловаҳо ба Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи реклама», «Дар бораи лоиҳаи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷи-кистон «Оид ба ворид намудани тағйиру иловаҳо ба Кодекси ҳуқуқвайронкунии маъмурии Ҷумҳурии Тоҷикистон», «Дар бораи лоиҳаи Қонуни Ҷумҳу-рии Тоҷикистон «Оид ба ворид намудани тағйиру илова ба Кодекси меҳнати Ҷумҳурии

Тоҷикистон» ва «Оид ба лоиҳаи Қарори Маҷлиси намояндаго-ни Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи ворид намудани тағйиру иловаҳо ба Дастури Маҷлиси намоянда-гони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон» барои додани ҳулоса ба кумитаҳои Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Раё-сати ҳуқуқуи Дастгоҳи Маҷлиси намояндагон пешниҳод карда шуданд.

Шӯрои Маҷлиси намоянда-гон, ҳамчунин, «Дар бораи даъ-ват кардани ҷаласаи навбатии Иҷлосияи панҷуми Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон даъвати шашум» ва «Оид ба лоиҳаи Қарори Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷи-кистон «Дар бораи рўзномаи ҷаласаи навбатии Иҷлосияи панҷуми Маҷлиси намоянда-гони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон даъвати шашум» қарор қабул кард.

«Садои мардум»

ФАРМОНИ ПРЕЗИДЕНТИ ҶУМӢУРИИ ТОҶИКИСТОН

Дар бораи «Соли маърифати ҳуқуқӣ» эълон намудани соли 2024

Мубокики моддаи 69 Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон фармон медиҳам:
1. Соли 2024 «Соли маърифати ҳуқуқӣ» эълон карда шавад.
2. Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷиҳати иҷрои фармони мазкур дар муҳлати як моҳ нақшаи ҷорабинҳоро таҳия ва барои тасдиқ пешниҳод намояд.

Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон
ш. Душанбе, 30 декабри соли 2023, № 668

Эмомалӣ РАҲМОН

ТАВЗЕҲОТ БА ФАРМОНИ ПРЕЗИДЕНТИ ҶУМӢУРИИ ТОҶИКИСТОН

«ДАР БОРАИ «СОЛИ МАЪРИФАТИ ҲУҚУҚӢ» ЭЪЛОН НАМУДАНИ СОЛИ 2024» АЗ 30 ДЕКАБРИ СОЛИ 2023, № 668

Бо мақсади иҷрои дастуру супо-ришҳое, ки аз Паёми Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон «Дар бораи самтҳои асосии сиёсати дохилӣ ва хориҷии ҷумҳурӣ» бармеоянд, Фармони Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи «Соли маърифати ҳуқуқӣ» эълон наму-дани соли 2024» аз 30 декабри соли 2023, №668 қабул гардид.

Мақсад аз қабули фармони мазкур баланд бардоштани сатҳи маърифати ҳуқуқӣю шаҳравандон, тарғиби арзишҳои демократӣ, мустақам намудани инсти-тутӣ ҳуқуқӣ инсон, муносибати эҳтиро-мона ба он, баланд бардоштани мақоми қонун, тарбияи шаҳравандон дар рўҳияи эҳтиром нисбат ба он ва таъмин наму-дани волюияти қонун, ташақкул додани низомии устувори рафтори ҳуқуқӣ, ош-ти-нопазирий нисбат ба ҳама гуна ҳуқуқвай-

ронкунӣ ва ноғузир будани масъулияти ҳуқуқӣ, ҳамоҳангсозии фаъолияти тамо-ми субъектҳои тарғиб ва ташвиқи ҳуқуқӣ, ташкил намудани механизми самара-ноки ҳамкории давлат ва ниҳодҳои ҷо-меаи шаҳравандӣ дар самти маърифати ҳуқуқӣю шаҳравандон мебошад.

Анҷом додани тadbирҳои зикргарди-да арзиши оӣ будани инсон, ҳуқуқ ва озодиҳои уро таъмин намуда, ба эҳти-ром ва риояи Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, қонуноҳ ва санадҳои меъ-ёрии ҳуқуқӣю дигар, баланд бардоштани ҳисси ватандўстӣ, тақвияти рағбати шаҳравандон ба донишҳои соҳаи ҳуқуқ, васеъ намудани дастрасии шаҳравандон ба иттилооти ҳуқуқӣ, иштироки фаъ-олонии шаҳравандон дар фаъолияти ҳуқуқҷодкунӣ ва паст гардидани сатҳи ҳуқуқвайронкунӣю мусоидат менамояд.

www.president.tj

Ҳамовозӣ ба Паёми Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ба Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон

АЗ ПАЁМ ОЯД САДОИ ҚАЛБИ ГАРМИ ПЕШВО

Пайк орад ин Паём имсол бар ҳар хонадон,
Гашт аз навғониҳо оғоз дар рӯи ҷаҳон.

Гарчи буд душвору ноором авзои замин,
Шукри он ки монд халқу меҳан осуда аз ин.

Бо дирият, пешрафту рушд ҳам афзун бигашт,
Дарсади маҳсули дохили шуда афзун зи ҳашт.

Ҳам саноат, ҳам маориф, низ нақбу роҳу НОБ,
Ҳам фаровон ҳосили ҳоку замин аз ғайзи ОБ.

Иқтисод арқомӣ бояд кард, ин бошад зарур,
Ҳам зи истеҳсоли сабз ояд табиат дар ҳузур.

Пешрафти илму фанноварӣ аст андар назар,
То баробар мо шавем имсол бо аҳли башар.

Ҷои аввал нақши зан, модар, тамоми бонувон,
Ҷазби меҳнат ҳар яке бояд шавад, пиру ҷавон.

Гашт пайдо ҷою нақши ҷумла соҳибкорҳо,
3-ин сабаб мардум ба ҷои кор таъмин, ҷобачо.

Дарвати сармоя бояд беш гардад, беш, беш,
То фаровонӣ ба кишвар бештар гардад зи пеш.

Баъди Роғун барқи мо бояд басо афзун шавад,
Ҷалбу ҷамъ аз ҷор сӯ ҳамсоягон акнун шавад.

Рушду иршоди саноат ҳатмӣ андар ин замон,
Равнаку ободии кишвар бувад вобастаи он.

Боядо донем иқлими ҳама сайёраро,
Пиряхҳо то набандад кӯч аз ҷое ба ҷо.

Бас ба зери хок бошад маъдани ғойданок,
Олимонро жарфтар тадқиқ бояд зери хок.

Ҷалби сайёҳон фузуда бар диёри мо басо,
Кор бояд хуб гардад, дур бояд аз хато.

Чун шавад оҷонсии фарҳанги меросии мо,
Ҳар ки донад ёдгориҳои мо аст аз кучо.

Хуб мо донем қадру қимати омӯзгор,
Илм омӯзем 3-онро, зиндагӣ, ҳам кору бор.

Рушди тиббӣ аст ин ҳифзи бадан бо солимӣ,
Илми Сино хонда афзоем қадри олимӣ.

Гуфт ӯ арзи сипосе бар кишоварзони хеш,
Чунки ин маҳсули меҳнат гашта афзунтар зи пеш.

Чил дарсад гашта афзун боз ҳам подоши кор,
Ҳам нафақа, ҳам садақа беш гардад чанд бор.

Баҳри рушд афзуд пайванди мамолик то абад,
Дӯстони хориҷи моро барафзояд адад.

Ҳар ҷавон бояд бидонад нақшаи ояндаро,
Илму дониш дар амал, аъмоли бас созандаро.

То бисе маъруф созем ин Ватан андар ҷаҳон,
Шарти қатъӣ ҳаст, мо донем ҳатман ду забон.

Бар ятимон, гуфт, ҳар кас мушфиқу ғамхор бод,
Кӯдакону пиру барно боядо бошанд шод.

Баски Сарқонуни моро умр худ сӣ сол шуд,
Маърифат ҳам беш аз нақши ҳуқуқ иқбол шуд.

Баҳри ободӣ, шукуфой, нисому амният,
Хушёрӣ, устуворӣ, ҳифзи мулк аз ҳар ҷиҳат.

Ҳар ки донад, боядо, таҳдид аз ифротӣён,
Дар суҳан сидқу сафову дар амал зишту зиён.

Он чи орад ҳар хурофотӣ, ҳама бегона аст,
Меваи маҳсули қораш беасосу дона аст.

Аз Паём ояд садои қалби гарми Пешво,
Як садои дилрасу ғамхору бар дил ошно.

Ин Паёми олий азбас буд ҳама бар халқи хеш,
Монд боқӣ он шиораш: «Тоҷикистонам, ба пеш!».

Худ Ниҳонӣ шоҳиди ҳол аст андар ин Паём,
Гашта панди Пешво худ раҳнамо бар мо мудом.

НИҲОНИ

солху субот, амниятю осоиш ва муҳимтар аз ҳама, рушди давлат саҳт ҳалалдор мегардад. Вобаста ба ин, бори дигар таъкид менамоем, ки бунёди миллати мутамаддин аз маориф оғоз меёбад. Бинобар ин, ғамхорӣ ба илму маориф, яъне ҳалли масъалаҳои дар ин самт қойдошта — сармоягузорӣ ба хотири рушди неруи инсонӣ мебошад».

Ба ин маъно, дар Паёми имсола ҳам масъала ва мушкилоти соҳаи маорифи ватанӣ ҳадафмандона мавриди таҳлилу арзёбӣ қарор гирифта, Сарвари давлат дар ин замина фармуданд: «Мо дар сиёсати иҷтимоии давлату Ҳукумат рушди бонизомии соҳаи маориф, макро-му манзалати омӯзгор ва фароҳам овардани шароити мусоиду бехтарро барои наврастону ҷавонон яке аз самтҳои афзалиятнок дониста,

Сарвари давлат афзуданд, ки Агентии ҳифзи мероси таърихӣ фарҳангӣ бо мақсади густариш бахшидани тармиму барқарорсозӣ ва ҳифзи ёдгориҳои таърихӣ фарҳангӣ, инчунин рушди соҳаи сайёҳӣ таъсис дода мешавад.

Ҷорум. Сарвари давлат дар Паёми навбатӣ рушди минбаъдаи саноати ватаниро аз ҷумлаи авлавиятҳои сиёсати давлатӣ унвон карда, дар ин замина тазаккур доданд, ки ҷиҳати рушди минбаъдаи соҳаи саноати мамлакат солҳои 2022-2026 - «Солҳои рушди саноат» эълон гардид, ки барои амалӣ намудани ин иқдом тайи ду соли охир беш аз 1200 коргоҳу корхонаи нави истеҳсолӣ бо фарогирии 11 ҳазор ҷойи корӣ таъсис дода шудааст. Сарвари давлат, аз ҷумла, таъкид карданд: «Бо вучуди ин дар раванди саноатикунони босуръати

ҳуқуқ, бояд ҳамаи захираҳои имкониятро ҷиҳати таъмини тартибот ва волиоятӣ қонун барои соли 2024, ки 30-солагии қабули Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон таҷил мегардад, сафарбар намоёнд. Ба ин манзур Сарвари давлат фармуданд: «...Конститутсияи Тоҷикистони соҳибистиқлол, ки заминаи эъморӣ давлати мустақили миллӣ ва пешрави тамоми ҷанбаҳои ҳаёти мардуми мамлакатро фароҳам овардааст, яке аз дастовардҳои муҳимтарини мо мебошад».

Шашум. Дар Паёми Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ба Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон таъкид гардид, ки соли 2023 маҷмӯи маҳсулоти дохилии Тоҷикистон 8,3 ғойзи зиёд гардид. Тазаккур ёфт, ки соли 2023 барои Тоҷикистон, бо вучуди мураккабҳои босубҳаи ваъзи ҷаҳони муосир, тағйирёбии иқлим ва қубатҳои ногувори он, хушқисмати камобии солҳои охир дар минтақа ва бо шарофати заҳмати аҳлонаю содиқонаи мардуми сарбаланди мамлакат, соли бобарор гардид. Сарвари давлат дар ин бобат ҷунин ишора намуданд: «Дар ҳамаи соҳаҳои ҳаёти ҷомеа пешравиҳои назаррас ба даст омада, маҷмӯи маҳсулоти дохилии мамлакат нисбат ба соли гузашта 8,3 ғойзи зиёд гардид ва ба беш аз 130 миллиард сомонӣ расонида шуд». Ба ин тариқа, ишора рафт, ки қисмати даромади бҷети давлатӣ 102,5 ғойзи таъмин гардид.

Ҳафтум. Сарвари давлат ҳадафи стратегии давлатро дар Паёми имсола мисли солҳои қаблӣ дар таъмин намудани шароити хуб ва ҳаёти арзанда барои шаҳрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон арзёбӣ кард. Барои ба вучуд овардани шароити арзандаи зиндагӣ, пеш аз ҳама, боло бурдани масъулияти хизматчиёни давлатӣ зарур аст ва ин нуктаро Сарвари давлат на як бору ду бор, балки дар ҳар як Паёмашон таъкид мекунанд. Дар Паёми навбатӣ низ масъалаҳои масъулиятпесандӣ, кордонӣ, ташилотчиғӣ, мушйрати хуби корӣ, одоби хизматчиёни давлатӣ, расидагӣ ба мушкилоти мардум, ҳифзи арзишҳои миллӣ ва давлатӣ, самаранокӣи мудирияти давлатӣ матраҳ гардидаанд. Таъвияти сармояи инсонӣ, даст ёфтан ба нишондодҳои зарурии макро ва микроиқтисодӣ, таъмини амнияти давлатӣ ва миллӣ, рушди бемайлони илму маорифи миллӣ, пайвастан ба ҷомеаи мутамаддини ҷаҳонӣ, дарёфти истеъдодҳои ноидри миллӣ дар бахшҳои гуногуни илму маориф, бавижа дар илмҳои табиӣ-риёзӣ ва амсоли инҳо, самтҳои муҳими сиёсати давлатӣ ба ҳисоб мераванд.

Хулоса, Паёми навбатии Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ба Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон самтҳои асосии сиёсати дохилои хориҷии мамлакатро фаро гирифта, ба сифати як барномаи муфассали рушду тавсеаи миллӣ роҳро барои зиндагӣи шоистаи арзанда ҳамвор месозад.

Ноҳид НУРОВ,
устоди ДДФСТ ба номи М. Турсунзода

АМРИ
ПРЕЗИДЕНТИ ҶУМҲУРИИ
ТОҶИКИСТОН

- Дар соли 2024 Озмуни ҷумҳуриявии «Тоҷикистон - Ватани азизи ман» баргузор карда шавад.
- Низомнома, ҳайати комиссия ва ҷоиҳои Озмуни ҷумҳуриявии «Тоҷикистон - Ватани азизи ман» тасдиқ карда шаванд (замимаҳои 1, 2 ва 3).
- Вазоратҳои фарҳанг, маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон, кумитаҳои телевизион ва радио, кор бо ҷавонон ва варзиш, кор бо занон ва оилаи назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон барои дар сатҳи баланд доир гардидани озмуни мазкур ҷораҳои зарурӣ андешанд.
- Мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, вилоятҳои Суғд, Хатлон, шаҳри Душанбе, шаҳру ноҳияҳои иҷрои талаботи амри мазкурро таъмин ва ҷиҳати ҷалби бештари дӯстдорони санъату мусиқӣ ҷорачӯӣ карда, ғолибони даврҳои якум ва дуҷуми озмун ва омӯзгорони онҳоро аз ҷиҳати моддӣ ва маънавӣ ҳавасманд гардонанд.
- Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон аз ҳисоби маблағҳои Фонди захиравии Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки барои соли 2024 пешбини гардидаанд, ба Дастгоҳи иҷроияи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷиҳати баргузори озмуни мазкур 3 785 000 (се миллиону ҳафсаду ҳаштоду панҷ ҳазор) сомонӣ ба таври нақд ҷудо намоёнд.
- Дастгоҳи иҷроияи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон истифодаи мақсадноки маблағи ҷудошударо таъмин карда, ба Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳисоботи хароҷоти анҷомдодаро пешниҳод намоёнд.
- Назорати иҷрои амри мазкур ба зиммаи муовини Сарвазори Ҷумҳурии Тоҷикистон (сарпарастии соҳа) гузошта шавад.

Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон Эмомалӣ РАҲМОН
ш. Душанбе, 1 январи соли 2024, № АП-479

АМРИ
ПРЕЗИДЕНТИ ҶУМҲУРИИ
ТОҶИКИСТОН

- Дар соли 2024 Озмуни ҷумҳуриявии «Фурӯғи субҳи доноӣ китоб аст» баргузор карда шавад.
- Низомнома, ҳайати комиссия, ҷоииза ва рӯйхати адабиёти тавсияшавандаи Озмуни ҷумҳуриявии «Фурӯғи субҳи доноӣ китоб аст» тасдиқ карда шаванд (замимаҳои 1, 2, 3 ва 4).
- Вазоратҳои маориф ва илм, фарҳанг, Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон, Иттифоқи нависандагонии Тоҷикистон, кумитаҳои телевизион ва радио, кор бо ҷавонон ва варзиш, кор бо занон ва оила, Муассисаи давлатии «Китобхонаи милли»-и Дастгоҳи иҷроияи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷиҳати дар сатҳи баланд доир гардидани озмуни мазкур ҷораҳои зарурӣ андешанд.
- Мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, вилоятҳои Хатлону Суғд, шаҳри Душанбе ва шаҳру ноҳияҳои иҷрои талаботи амри мазкурро таъмин намода, ғолибони озмун ва омӯзгорон, падару модаронро, ки шогирдону фарзандонашон дар даври ҷумҳуриявии озмун барандаи ҷоиизаҳо шуданд, аз ҷиҳати моддӣ ва маънавӣ ҳавасманд гардонанд.
- Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон аз ҳисоби маблағҳои Фонди захиравии Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки барои соли 2024 пешбини гардидаанд, ба Дастгоҳи иҷроияи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷиҳати баргузор гаштани озмуни мазкур 4570000 (чор миллиону панҷсаду ҳафтод ҳазор) сомонӣ ба таври нақд ҷудо намоёнд.
- Дастгоҳи иҷроияи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон истифодаи мақсадноки маблағи ҷудошударо таъмин карда, оид ба хароҷоти анҷомдода ба Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳисобот пешниҳод намоёнд.
- Назорати иҷрои амри мазкур ба зиммаи муовини Сарвазори Ҷумҳурии Тоҷикистон (сарпарастии соҳа) гузошта шавад.

Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон Эмомалӣ РАҲМОН
ш. Душанбе, 1 январи соли 2024, № АП-480

АМРИ
ПРЕЗИДЕНТИ ҶУМҲУРИИ
ТОҶИКИСТОН

- Дар соли 2024 Озмуни ҷумҳуриявии «Илм - фурӯғи маърифат» баргузор карда шавад.
- Низомнома, ҳайати комиссия ва ҷоиизаи Озмуни ҷумҳуриявии «Илм - фурӯғи маърифат» тасдиқ карда шаванд (замимаҳои 1, 2 ва 3).
- Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон, вазоратҳои маориф ва илм, фарҳанг, саноат ва технологияҳои нав, рушди иқтисод ва савдо, кишоварзӣ, кумитаҳои телевизион ва радио, кор бо ҷавонон ва варзиш, кор бо занон ва оила, Саридораи геологияи назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон барои дар сатҳи баланд доир гардидани озмуни мазкур ҷораҳои зарурӣ андешанд.
- Мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, вилоятҳои Хатлону Суғд, шаҳри Душанбе, шаҳру ноҳияҳои роҳбарони муассисаҳои илмӣ таҳқиқотӣ ва муассисаҳои таҳсилоти миёна ва олии касбӣ иҷрои талаботи амри мазкурро таъмин намода, барои ҷалби бештари хонандагону донишҷӯён, аспирантону докторантон ва қишрҳои дигари ҷомеа, ки ба омӯзиши фанҳои риёзӣ, дақиқ ва табиӣ, инчунин ихтироёриҳои навоҳарӣ шаву рағбат доранд, ҷорачӯӣ карда, ғолибонро бо ҷоииза ва омӯзгорони онҳоро аз ҷиҳати моддӣ ва маънавӣ ҳавасманд гардонанд.
- Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон аз ҳисоби маблағҳои Фонди захиравии Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки барои соли 2024 пешбини гардидаанд, ба Дастгоҳи иҷроияи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷиҳати баргузори озмуни мазкур 4085000 (чор миллиону ҳаштоду панҷ ҳазор) сомонӣ ба таври нақд ҷудо намоёнд.
- Дастгоҳи иҷроияи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон истифодаи мақсадноки маблағи ҷудошударо таъмин карда, оид ба хароҷоти анҷомдода ба Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳисобот пешниҳод намоёнд.
- Назорати иҷрои амри мазкур ба зиммаи муовини Сарвазори Ҷумҳурии Тоҷикистон (сарпарастии соҳа) гузошта шавад.

Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон Эмомалӣ РАҲМОН
ш. Душанбе, 1 январи соли 2024, № АП-481

ПАЁМ -
БАРНОМАИ РУШДИ МИЛЛӢ

барои рушди ин соҳаи муҳими низоми иҷтимоӣ ҳамаи ҷораҳои заруриро амалӣ менамоем. Мақсад аз амалӣ сохтани тамоми иқдом дар самти рушди илму маориф баланд бардоштани сатҳи саводнокиву маърифатнокии миллат, мунтазам бехтар гардонидани сатҳи сифати таълим ва тарбияи кадрҳои ба талаботи замона ҷавобгӯӣ мебошад. Фаромӯш набояд намуд, ки пешрафти давлат ва ояндаи ободи Ватан аз сатҳи донишу маърифатнокии мардум вобастагии мустақим дорад. Зеро бесаводӣ, ҷаҳолат ва хурофот ба инсон танҳо бадабхтӣ меоварад ва боиси ақибмонии ҷомеа ва касодии давлат мегардад».

Сеюм. Сарвари давлат ба таъриху фарҳанги миллӣ арҷ гузошта, дар тамоми суҳанронии дидору мулоқоташон ба ғиромидошти таъриху фарҳанги аҷдоӣ таваҷҷуҳ карданро таъкид намудаанд. Ин ҳам маълум аст, ки Сарвари давлат фарҳангро ба унвони «ҳастии миллат» эълон кардаанд ва ҷиҳати рушди ин соҳаи маънавиятсоз тадбирҳои судманд меандешанд. Аз ин рӯ, дар доираи Паёми навбатӣ масъалаи ҳифзи ёдгориҳои таърихӣ фарҳангиро матраҳ карда, аз ҷумла, тазаккур доданд, ки соли 2023-юм 15 ёдгории таърихӣ фарҳангӣи тоҷикон ба Феҳристи фарҳангӣи моддӣ ва ғайримоддӣи ЮНЕСКО ворид гардид. Зимни ироаи Паём Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ба зарурати ҳифзи ёдгориҳои таърихӣ фарҳангӣ таъкид намуна, пешниҳод карданд, ки дар назди Ҳукумати мамлакат сохтори алоҳида - Агентии ҳифзи мероси таърихӣ фарҳангӣ таъсис дода шавад.

Замимаи 1
ба Амри Президенти
Ҷумҳурии Тоҷикистон
аз 1 январи соли 2024, №АП-479

НИЗОМНОМАИ ОЗМУНИ ҶУМҲУРИЯВИИ «ТОҶИКИСТОН – ВАТАНИ АЗИЗИ МАН»

I. МУҚАРРАРОТИ УМУМӢ

1. Озмуни ҷумҳуриявии «Тоҷикистон – Ватани азизи ман» (минбаъд – Озмуни) бо мақсади дарёфти истеъдодҳои нав дар соҳаи санъати мусиқӣ ва сарояндагӣ, тасвири ва дизайн, баланд бардоштани маҳорати касбӣ ва зебоишиносӣ, тақвият бахшидан ба ҳунари баланди иҷрокунандагӣ, таблиғ ва эҳёи хунарҳои мардумӣ, муаррифию фарҳанги волои миллати тоҷик, эҳтиром ва арҷгузорӣ ба суннатҳои неки аҷодӣ, сатҳи касбии асарҳои нави мусиқӣ, офаридагӣ, интиҳоби намунаҳои беҳтарини оҳангу суруд, коллексиаҳо ва асарҳои расомӣ, ки инъикоскунандаи фарҳанги гузашта ва имрӯзаи миллати тоҷикро таҷассум намоянд, гузаронида мешавад.

2. Мазмун ва ғояи асосии суруду оҳанг, асарҳои мусиқӣ, санъати тасвирӣ ва дизайн, ки ба Озмуни пешниҳод мешаванд, тараннуми шахсиятҳои барҷастаи халқи тоҷик, дастовардҳои замони Истиқлоли давлатӣ, арҷ гузоштан ба анъанаҳои милливу мероси пурғановати ниёгон, табиати зебоманзари Тоҷикистон ва эҳё намудани хунарҳои мардумиро дар бар мегирад.

2. САРПАРАСТ ВА МАСЪУЛОНИ ОЗМУН

3. Сарпарастии Озмун Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон мебошад.

4. Масъулони баргузорию Озмун вазоратҳои фарҳанг, маориф ва илм, кумитаи телевизион ва радио, иттифоқи композиторон, рассомон ва дизайннерони Тоҷикистон мебошанд.

5. Кумитаҳои кор бо ҷавонон ва варзиш, занон ва оилаи ҷиҳати ҷалби наврасон, ҷавонон ва занони боистеъдод ба Озмуни мусоидат менамоянд.

6. Дар Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, вилоятҳои Сӯғду Хатлон, шаҳри Душанбе ва шаҳру ноҳияҳо, раёсат, шӯъба ва бахшҳои рушди иҷтимоӣ ва робита бо ҷомеа, фарҳанг, маориф, ҷавонон ва варзиш, занон ва оилаи мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ масъули ташкил ва баргузорию Озмун мебошанд.

3. КОМИССИЯИ ОЗМУН

7. Барои гузаронидани Озмуни ҷумҳуриявии «Тоҷикистон - Ватани азизи ман» комиссияи ҷумҳуриявӣ (минбаъд – комиссияи Озмуни) таъсис дода мешавад, ки ҳайати он бо амри Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар мегардад.

8. Вакोलати комиссияи Озмуни:

- таҳияи ҷадвали баргузорию Озмун ва назорати он;
- тасдиқи тартиб, талабот ва тавзеҳот оид ба Озмуни;
- пешниҳоди ҳайати ҳакамон барои даврҳои дуум ва сеюми Озмуни;
- яқчо бо ҳайати ҳакамон гузаронидани семинари машваратӣ;

- муайян намудани ҷойи баргузорию даври дууми Озмун дар шаҳру ноҳияҳои тобеи ҷумҳурӣ;
- назорати риояи талабот ва пешниҳоди тавсияҳо ба довталабони Озмуни;

- омӯиш ва тавсияи ҳуҷҷатҳои пешниҳодшудаи иштирокчиёни Озмуни ба даври сеюм;

- баррасии пешниҳодҳои ҳайати ҳакамон ва арзу шикоятӣ довталабонӣ иштирокчиён;

- тасдиқи протокол ва эълони натиҷаи хулосаи ҳайати ҳакамони даври сеюми Озмуни;

- ҷамъбасти натиҷаи Озмуни ва пешниҳоди он ба Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон барои маълумот ва шиносӣ.

9. Комиссияи Озмун дар ҳолати ҷавобгӯ набудани хулосаи ҳайати ҳакамон ба талаботи низомиёнаи мазкур, инчунин дар ҳолатҳои истисноӣ ва ё муайян гардидани иштибоҳоти техникӣ ҳуқуқи беқор кардани онро дорад. Ҳамчунин, дар сурати ба вуҷуд омадани мушкилоте, ки дар низоминомаи мазкур пешбинӣ нашудаанд, комиссияи Озмун ваколати ҷалли онро дорад.

4. ТАРТИБИ БАРГУЗОРИЮ ОЗМУН

10. Озмуни мазкур дар се давр гузаронида мешавад:

- даври якум - моҳи апрели соли 2024 дар маркази шаҳру ноҳияҳо;

- даври дуум - моҳи июни соли 2024 дар Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, вилоятҳои Сӯғду Хатлон, шаҳри Душанбе ва шаҳру ноҳияҳои тобеи ҷумҳурӣ;

- даври сеюм - нимаи дууми моҳи сентябри соли 2024 дар шаҳри Душанбе баргузор гардида, бо супоридани ҷоираву дипломҳо ҷамъбаст мешавад.

11. Корҳои ташкилӣ барои баргузор кардани даврҳои якум ва дууми Озмуни ба зиммаи мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, вилоятҳои Сӯғду Хатлон, шаҳри Душанбе ва шаҳру ноҳияҳо воғозор мегардад.

12. Протоколҳои даври дууми Озмуни бо имзои раиси Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, вилоятҳои Сӯғду Хатлон, шаҳри Душанбе ва шаҳру ноҳияҳо ва раиси ҳакамон ба комиссияи Озмуни пешниҳод мешавад.

13. Ҳуҷҷатҳои ғолибони даври дуум аз ҷониби ҳайати ҳакамон бо протоколҳои расмӣ тасдиқ шуда, барои иштирок дар даври сеюм ба комиссияи Озмуни пешниҳод карда мешаванд.

14. Муҳлати пешниҳоди ҳуҷҷатҳои ғолибони даври дуум ба даври сеюм то 1 август муқаррар карда мешавад.

15. Рафти даврҳои Озмуни тавассути воситаҳои ахбори омма ва шабакаҳои телевизиону радио ба таври васеъ инъикос мешаванд.

5. ШАРТҲОИ ИШТИРОК ДАР ОЗМУН

16. Ба Озмуни, қабл аз ҳама, асарҳои тозаҷодии оҳангсозон-бастакорон ва рассомони ватанӣ, инчунин асарҳо аз осори беҳтарини мусиқии классикӣ, беҳтарин мусаввараҳои классикии навъҳои санъати тасвири ва хунарҳои мардумии ватаниву ҷаҳонӣ дар жанрҳои мусиқии анъанавӣ, академӣ ва эстрадӣ пешниҳод мешаванд.

17. Озмуни дар байни ғуруҳҳои зерин доир мегардад:

- хонандагону донишҷӯёни муассисаҳои таълимии мусиқии касбӣ, мактабҳои санъат ва рассомии бачагона, инчунин коллеҷи санъат, коллеҷи рассомӣ ва муассисаҳои олии касбӣ, сарояндагону навозандагони филармонияҳои халқӣ, театрҳои халқӣ, дастаҳои ҳунарии назди раёсат, шӯъбаву бахшҳои фарҳанги Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, вилоятҳои Сӯғду Хатлон, шаҳри Душанбе, шаҳру ноҳияҳо, ансамблҳои хунарӣ, оилавӣ (минбаъд – ғуруҳи касбӣ);
- хонандагону донишҷӯёни муассисаҳои таълимии таҳсилоти миёнаи умумӣ, ибтидоӣ, миёна ва олии касбӣ ва баъд аз муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ ғайрисоҳаҳои новобаста аз шакли ташкилию ҳуқуқӣ ва молиятӣ, намояндагони касбу кори гуногуни ғайрисоҳавӣ (минбаъд – ғуруҳи ҳаваскорон);
- шаҳрвадонии кишварҳои хориҷӣ, ки дар Ҷумҳурии Тоҷикистон таҳсил ё кору фаъолият доранд.

18. Барои ҳар як ғуруҳ меъёрҳои Озмунро комиссияи Озмун дар ҳамкорӣ бо Вазорати фарҳанг муқаррар менамояд.

19. Довталабоне, ки дар даври якуми Озмуни тибқи раддабандии синнусоли ба қайд гирифта мешаванд, то даври сеюм ба ҳамин тартиб иштирок менамоянд.

20. Дар Озмуни шахсони шинохтаи санъати мусиқӣ, санъати тасвири ва дизайн, сарояндагону навозандагон, рассомону дизайннерони унвондор касбӣ ва омӯзгорино муассисаҳои таҳсилоти соҳаи санъати касбӣ иштирок намеkunанд.

21. Ҳамзамон як шахс дар ду номинатсияи ширкат варзида наметавонад.

22. Ғолибони Озмуни бо Шоҳҷоиза, ҷоизаҳои якум, дуум ва сеюм, диплом ва мукофотпулхиро сарфароз гардонда мешаванд.

23. Ғолибони Озмуни ҷумҳуриявии «Тоҷикистон – Ватани азизи ман» (лауреатҳои Шоҳҷоиза, ҷоизаҳои якум, дуум ва сеюм) баъди се сол ҳуқуқи иштирок дар Озмунро пайдо мекунанд.

24. Раддабандии синнусоли ба таври зайл сурат мегирад:

1) номинатсияи оҳангсозӣ - бастакорӣ:

- аз 18 то 35-сола;
- 2) номинатсияҳои сарояндагӣ, навозандагӣ, санъати тасвири ва дизайн:
- аз 12 то 17-сола;
- аз 18 то 35-сола;
- 25. Дар Озмуни истифодаи фонограмма қатъиян манъ аст.
- 26. Теъдоди иштирокчиёни даври якум бемаҳдуд буда, ғолибони даври якум ба даври дуум ва ғолибони даври дуум ба даври сеюм роҳ меёбанд.
- 27. Миёни роҳбарии муассисаи таълими, омӯзгор ва довталаб (дар шахси падару модар ва ё сарпарастӣ у) шартномаи ҷиҳати омода намудани довталаб ба имзо расонида мешавад. Шакли шартномаро Вазорати фарҳанг омода карда, ба ҳамаи муассисаҳои таълими мерасонад.
- 28. Баромади иштирокчиёни Озмун дар даврҳои дуум ва сеюм тибқи куръапартӣ сурат мегирад.
- 29. Иштирокчиёни номинатсияи санъати тасвири ва дизайн дар ҳама даврҳои Озмуни асарҳои худро пешниҳод менамоянд.

6. НОМИНАТСИЯҲО ВА ТАЛАБОТ БА ИШТИРОКЧИЁНИ ОЗМУН

30. Озмуни аз рӯйи номинатсияҳои зерин гузаронида мешавад:

- оҳангсозӣ-бастакорӣ;
- сарояндагӣ;
- навозандагӣ;
- санъати тасвири;
- дизайн.

31. Дар панҷ номинатсия асарҳое пешниҳод мегарданд, ки дар мавзӯи зебоии табиати Тоҷикистон, ишқу ҷавонӣ, васфи Ватану ватандӯстӣ, ғояҳои Истиқлолу озодӣ, сулҳу субот, ваҳдату яқпорчагии Тоҷикистон, тараннуми симоҳои барҷастаи миллат, ҷашнҳои Наврӯз, Меҳргон, Сада, об ҷамчун манбаи ҳаёт, ободӣ, эҳёи хунарҳои мардумӣ ва ғайра таълиф шудаанд.

32. Ба Озмуни дар номинатсияи санъати тасвири асарҳое қабул карда мешаванд, ки дар рӯйи матоъ (холст) ё коғаз сохта шудаанд. Барои офаридани асар аз навъҳои зерини масолеҳ бояд истифода карда шавад: ҷӯб, металл, ҳокаи махсус, гил, гуаш, акрил, рангҳои равғанӣ, акварел, пастел, қаламҳои ранга ва ғайра.

33. Нусхабардорию асарҳои рассомони дигар аз сомонҳои интернетӣ қатъиян манъ аст. Асари офаридашуда бояд бе ёрии падару модарон ва устодон тартиб дода шуда, дар қисмати пушти он маълумоти зерин қайд карда мешавад: номинатсия, номи асар, насаб, ном, номи падар, синну соли иштирокчиёи Озмуни, номи муассиса, суроғаи ҷойи истиқомат ва роҳбар (омӯзгор).

34. Ҳаҷми корҳои пешниҳодшаванда бояд андозаи 50х60, 50х70, 60х80, 70х90 ва 80х100 см бошанд.

35. Ҳар як иштирокчӣ метавонад ба Озмуни на бештар аз 3 (се) асар пешниҳод намояд.

36. Аз иштирокчиёни номинатсияҳои санъати тасвири ва дизайн (аз даври аввал то даври ниҳоми Озмуни) ба таври ҳатмӣ дар назди ҳайати ҳакамон супоридани имтиҳони маҳорат талаб карда мешавад.

37. Асарҳое, ки дар даври ниҳоми Озмуни соҳиби Шоҳҷоиза, ҷойҳои якум, дуум ва сеюм гардидаанд, ба соҳибонашон баргардонда намешаванд.

38. Асарҳои ғолибони даври сеюми Озмуни ба Муассисаи давлатии «Осорхонаи миллии»-и Дастгоҳи иҷроияи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон супорида мешаванд.

39. Дар Озмуни ба асарҳои тозаҷод, симои зоҳирӣ ва сарулибоси сахнавии иштирокчиён афзалият дода шуда, ба тақрори суруду оҳангро, асарҳои рассомӣ ва дизайнерӣ дар даврҳои Озмуни роҳ дода намешавад.

40. Ҳар як номинатсия дорои талаботи махсуси касбӣ мебошад.

1) талаботи номинатсияи оҳангсозӣ - бастакорӣ:

- дар ин номинатсия иштирокчиён бояд дорои таҳсилоти миёнаи махсуси мусиқӣ ва олии мусиқӣ, инчунин намояндагони мактаби суннатии устод-шогирд (бо нишонҳои мушаххаси мактаб ва устод) бошанд;

- иштирокчиёни номинатсияи оҳангсозӣ - бастакорӣ асарҳои худро метавонанд дар жанрҳои дилхоҳи худ бо истифодаи жанрҳои камеравӣ, соита, сонатино, вариатсия, пьеса, романс, суруд, кантата, инчунин дар жанрҳои ҳосаи мусиқии анъанавӣ ва мусиқии эстрадӣ пешниҳод намоянд;

- иштирокчӣ ба ҳар давр як асар (ҳамагӣ 3 асар)-ро пешниҳод менамояд. Дар ин номинатсия аз довталаб санҷиши таҳассусӣ гирифта мешавад. Тақризи касбӣ ба ҳар як асари пешниҳодшуда ҳатмӣ мебошад;

- асарҳо дар шакли клавири, партитура ё сабти нотавии шакли дигар (хусусан барои жанрҳои сунатӣ) ба комиссияи Озмуни пешниҳод карда мешаванд;

- дар даври дуум ва даври сеюм асарҳо дар шакли мусиқии зинда (иҷрои амалӣ) баррасӣ мегарданд;

- ҳангоми баҳогузорӣ ба техникаи оҳангсозӣ-бастакорӣ (тарзи созибандӣ, фактура, хусусиятҳои драматургиюву композитсионӣ), мутобиқати мавзӯ ба жанр, ҳамоҳангӣ матни шеърӣ ба мусиқӣ аҳамияти ҷиддӣ дода мешавад;

- хоҳишмандон аз ғуруҳи ҳаваскорон барои иштирок кардан дар ин бахш бо тариқи ариза муроҷиат намуда, баъди гузаштан аз санҷиши таҳассусӣ имкони иштирокро пайдо менамоянд;

2) талаботи номинатсияи сарояндагӣ:

- дар иҷрои барномаи сароянда маҳорати касбӣ, талаффузи бурро, тарзи баён, нафаси раван, диапозони васеи овоз, тақсимбандии дурусти ҳиҷоҳо, сахназёбӣ, либоси сахнавӣ, одоб ва ҳаракати сахнавӣ, ҷалби шунаванда ва самимияти сарояндагӣ ба эътибор гирифта мешавад;

- иштирокчӣ ба ҳар даври Озмуни як асар (ҳамагӣ 3 асар)-ро дар жанрҳои гуногун пешниҳод менамояд;

- иштирокчӣ метавонад барномаи худро аз асарҳо дар жанрҳои суруд, романс, ария, армозо, жанрҳои дигари мусиқии камеравӣи вокалӣ аз осори композиторони ватанӣ ва ҷаҳонӣ, инчунин жанрҳои дахлдрои мусиқии сунатӣ (аз шашмақом, фалак, мақомҳои маҳаллӣ ва ғайра) ва мусиқии эстрадӣ мураттаб созад;

- дар ин номинатсия пешниҳоди силсилавӣ низ иҷозат дода мешавад;

- тарҷумаи таҳтуллафзии матни шеъру суханҳои сурудҳои бо забонҳои дигар иҷрошаванда ҳатман пешниҳод карда шаванд;

- дар пешниҳоди сарояндагӣ ба шеърҳои муосир, хусусан истифодаи шеърҳо аз баёзҳои тозаанар афзалият дода мешавад;

3) талаботи номинатсияи навозандагӣ:

- дар баромади навозанда маҳорати касбӣ, интиҳоби арзишманди асари мусиқӣ, мазмун ва жанри асар, ҳушдаодӣ, техникаи садобарорӣ, дилиншини саби навозандагӣ, одоби сахнавӣ, симои зоҳирӣ, эҳсосоти зарбіву оҳангӣ, самимият ва аслияти саби навозандагӣ ба эътибор гирифта мешаванд;

- иштирокчӣ ба ҳар давр як асар (ҳамагӣ 3 асар)-ро пешниҳод менамояд, ки онҳо бояд ба жанрҳои гуногун тааллуқ дошта бошанд;

- иштирокчӣ метавонад барномаи худро аз асарҳо дар жанрҳои гуногуни мусиқии полифонӣ, соната, вариатсия, концерт, пьесаи концертӣ, жанрҳои дигари мусиқии камеравӣи соӣ аз осори композиторони ватанӣ ва ҷаҳонӣ, инчунин жанрҳои дахлдрои мусиқии сунатӣ (аз шашмақом, фалак, мақомҳои маҳаллӣ ва ғайра) ва мусиқии эстрадӣ мураттаб созад;

- дар ин номинатсия пешниҳоди силсилавӣ низ иҷозат дода мешавад;

- дар пешниҳоди навозандагон ба сабақҳои аслии санъати навозандагии тоҷик афзалият дода мешавад;

4) талаботи номинатсияи санъати тасвири:

- дар иҷрои барномаи санъати тасвири маҳорати рассомӣ, интиҳоби асар, мазмунӣ асари офаридашуда, масолеҳи истифодашуда ҳангоми офаридани асар ба эътибор гирифта мешавад;

- иштирокчӣ ба ҳар давр як асар (ҳамагӣ 3 асар)-ро пешниҳод менамояд, ки онҳо бояд ба мавзӯҳои гуногун бахшида шуда бошанд;

- иштирокчиёи номинатсияи санъати тасвири метавонанд асари худро аз рӯйи равияҳои рассомӣ, ҳайкалтаарошӣ, графика, миниатюра, санъати ороиши амалӣ, қуллгарӣ, маҳсулоти бадеӣ аз металл, коркарди бадеии ҷӯб, коркарди масолеҳи сангӣ, бофандагӣ, гачкорӣ, наққошӣ пешниҳод намояд;

5) талаботи номинатсияи дизайн:

- дар иҷрои барномаи дизайнерӣ касбияти дизайнерӣ, диди нав, навоварӣ, эҷоди асарҳои мубрам ба эътибор гирифта мешавад;

- иштирокчӣ ба ҳар давр як асар (ҳамагӣ 3 асар)-ро пешниҳод менамояд, ки онҳо бояд ба мавзӯҳои гуногун бахшида шуда бошанд;
- иштирокчиёи номинатсияи дизайн метавонад асарҳои

худро дар равияҳои батика, гобелен, кошинкорӣ, мӯд, витраж, зебосозии либос, реклама, дизайни графикӣ ва ғайра пешниҳод намояд.

41. Регламенти баромади довталаб дар даври дуум то 10 дақиқа ва дар даври сеюм то 20 дақиқа муайян мегардад.

7. ҲАЙАТИ ҲАКАМОН

42. Ҳайати ҳакамони даври якум аз тарафи мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, вилоятҳои Сӯғду Хатлон, шаҳри Душанбе, шаҳру ноҳияҳо аз ҳисоби мусиқшиносон, композиторон, санъатшиносон, омӯзгорино муассисаҳои махсуси санъати мусиқӣ дар мувофиқа бо Вазорати фарҳанг интиҳоб гардида, ҳайати ҳакамони даврҳои дууму сеюм бо пешниҳоди Вазорати фарҳанг, иттифоқи композиторон, рассомон ва дизайнерон аз ҷониби комиссияи Озмуни тасдиқ карда мешаванд. Шахсе, ки шогирд ё узви оилаи у дар Озмуни иштирок мекунад, ҳуқуқи ба ҳайати ҳакамон шомил гардиданро надорад.

43. Ҳайати ҳакамон аз рӯйи меъёри то 10 ҳол ғолибонро муайян мекунанд.

44. Ҳайати ҳакамон барои ҷобаҷогузории дурусти асарҳои мусиқӣ, санъати тасвири ва дизайни пешниҳодгардида дар жанрҳои мувофиқи вобаста ба номинатсияҳои Озмуни уҳдадор мебошад.

8. ТАЪМИНОТИ МОЛИЯВИИ ОЗМУН

45. Хароҷоти даврҳои якум, дуум ва сеюми Озмуни вобаста ба сафарбаркунии ғолибон ва омӯзгорино онҳо, будубош дар маҳали баргузорию Озмуни аз ҳисоби бучети мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, вилоятҳои Сӯғду Хатлон, шаҳри Душанбе, шаҳру ноҳияҳо ва дигар сарчашмаҳои маблағгузорию бо қонунгузорӣ манъ нагардида пардохт карда мешавад.

46. Ғолибони даврҳои якуму дууми Озмуни ва омӯзгорино онҳо аз ҷониби мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, вилоятҳои Сӯғду Хатлон, шаҳри Душанбе ва шаҳру ноҳияҳо ва ташкилоти муассисаҳои, ки қонунгузорӣ манъ накардааст, ба таври моддию маънавӣ ҳавасманд гардонда мешаванд.

47. Омӯзгорино, ки шогирдони онҳо дар даври сеюми Озмуни сазовори ҷойҳои якум мегарданд, бо нишони фахрии «Аълочи фарҳанги Ҷумҳурии Тоҷикистон» сарфароз гардонда мешаванд.

48. Ғолибони Шоҳҷоиза, ҷойҳои якум, дуум ва сеюми даври сеюм аз номинатсияи оҳангсозӣ-бастакорӣ пас аз хатми муассисаи олии касбии соҳавӣ ба аъзогии Иттифоқи композиторони Тоҷикистон пешниҳод мегарданд.

49. Омӯзгорино, ки шогирдони худро дар раддабандии синнусоли аз 12 то 17-сола аз даври якум то даври сеюми Озмуни омода менамоянд ва дар даври ниҳой онҳо соҳиби Шоҳҷоиза, ҷойҳои якум, дуум ва сеюмро сазовор мешаванд, аз ҳисоби Фонди захиравии Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон бо мукофотҳои пулӣ қадрдонӣ мешаванд.

50. Омӯзгорино иштирокчиён дар он сурат ҳавасманд гардонда мешаванд, ки ҳуҷҷати тасдиқкунандаи муассисаро дар хусуси омӯзгори воқеӣ будан пешниҳод намоянд.

51. Ба ғолибони даври сеюм ва омӯзгорино онҳо тибқи тартиби муқарраргардида аз ҳисоби маблағҳои Фонди захиравии Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷоиза ва мукофоти пулӣ дода мешавад.

52. Дар Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, вилоятҳои Сӯғду Хатлон, шаҳри Душанбе ва шаҳру ноҳияҳо тартиби додани мукофот ва ҷоираво барои ғолибони даврҳои якум ва дууми Озмуни раисони Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, вилоятҳои Сӯғду Хатлон, шаҳри Душанбе ва шаҳру ноҳияҳо тасдиқ ва амалӣ менамоянд.

53. Ҷиҳати ҳавасмандгардонию ғолибони ҳамаи даврҳои Озмуни ва омӯзгорино онҳо тибқи қонунгузорию Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ҷалби сарпарастон иҷозат дода мешавад.

9. ТАРТИБИ ИШТИРОК ДАР ДАВРИ СЕЮМИ ОЗМУН

54. Барои иштирок дар даври сеюми Озмуни ба комиссияи Озмуни ҳуҷҷатҳои зерин ба таври ҳатмӣ дар шакли ҳатӣ ва электронӣ пешниҳод карда мешаванд:

- 1) барои рассомон ва дизайнерон:
- маълумот дар бораи довталаб;
- нусхаи шиноснома (шаҳодатномаи таваллуд);
- маълумотнома аз роҳбари муассисаи таълими;
- 4 дона сурати 3х4;
- асарҳое, ки аз даври дууми Озмуни гузаштаанд;
- нусхаи диплом оид ба таҳсилоти махсуси миёна ва ё олии рассомӣ, санъати тасвири ва дизайн (барои ғуруҳи касбӣ);
- 2) барои оҳангсозӣ-бастакорӣ, сарояндагон ва навозандагон:
- маълумот дар бораи довталаб;
- нусхаи шиноснома (шаҳодатномаи таваллуд);
- асарҳо дар шакли ҳомили электронӣ;
- сабти нотавӣ (тибқи талаботи Озмуни);
- матни шеърҳо дар се нусха;
- нусхаи диплом оид ба таҳсилоти махсуси миёна ва ё олии мусиқӣ (барои ғуруҳи касбӣ).

55. Ҳуҷҷатҳо оид ба ҷамъбасти даври сеюм бо протоколҳои расмӣ аз ҷониби ҳайати ҳакамон тасдиқ гардида, комиссияи Озмуни онро баррасӣ менамояд.

56. Довталабоне, ки дар даври сеюм ғолиб намебароянд, бо диплом ва ифтихорнома сарфароз гардонда мешаванд.

10. ТАРТИБИ ДАРЁФТИ ШОҶҶОИЗА

57. Дар даври сеюм ба ҳар як номинатсия як Шоҳҷоиза ҷудо карда мешавад.

58. Ба ғолиби беҳтарин Шоҳҷоиза дода мешавад.

59. Шоҳҷоиза ба иштирокчии дода мешавад, ки дар оҳангсозӣ-бастакорӣ, суруд хондану мусиқӣ навохтан, офаридани асарҳои тасвири ва хунарҳои наққошиву дизайнерӣ маҳорат ва истеъдоди фавқулода дошта, маҳорату истеъдод ва касбияти у аз ғолиби ҷойи якум болотар аст.

11

(Идома аз саҳ. 3)

6. Номинатсияи санъати тасвирий (аз 12 то 17-сола)

Таъиноти хароҷот	Маблағ барои як номинатсия	Шумораи ҷои­за­ги­ран­да­гон (наф­ар)	Ма­бла­ғи уму­мӣ
Жанри санъати тасвирий (рассомӣ, ҳайкалта­рошӣ, гра­фи­ка­и даст­гоҳӣ, ми­ни­а­тю­ра)			
Ҷойи якум	35 000	1	35 000
Ҷойи ду­юм	25 000	2	50 000
Ҷойи сеюм	15 000	2	30 000
Ҳамагӣ		5	115 000
Жанри санъати ороиши амалӣ (кулполгарӣ, маҳсулоти бадеӣ аз метал, наққошӣ, коркарди бадеии ҷуб, коркарди масолеҳи сангӣ)			
Ҷойи якум	35 000	1	35 000
Ҷойи ду­юм	25 000	2	50 000
Ҷойи сеюм	15 000	2	30 000
Ҳамагӣ		5	115 000
Ҷамъ		10	230 000

7. Номинатсияи санъати тасвирий (аз 18 то 35-сола)

Таъиноти хароҷот	Маблағ барои як номинатсия	Шумораи ҷои­за­ги­ран­да­гон (наф­ар)	Ма­бла­ғи уму­мӣ
Жанри санъати тасвирий (рассомӣ, ҳайкалта­рошӣ, гра­фи­ка­и даст­гоҳӣ, ми­ни­а­тю­ра)			
Ҷойи якум	35 000	1	35 000
Ҷойи ду­юм	25 000	2	50 000
Ҷойи сеюм	15 000	2	30 000
Ҳамагӣ		5	115 000
Жанри санъати ороиши амалӣ (кулполгарӣ, маҳсулоти бадеӣ аз метал, наққошӣ, коркарди бадеии ҷуб, коркарди масолеҳи сангӣ)			
Ҷойи якум	35 000	1	35 000
Ҷойи ду­юм	25 000	2	50 000
Ҷойи сеюм	15 000	2	30 000
Ҳамагӣ		5	115 000
Ҷамъ		10	230 000

8. Номинатсияи дизайн (аз 12 то 17-сола)

Таъиноти хароҷот	Маблағ барои як номинатсия	Шумораи ҷои­за­ги­ран­да­гон (наф­ар)	Ма­бла­ғи уму­мӣ
Жанри дизайни графика, реклама, дохили бино			
Ҷойи якум	35 000	1	35 000
Ҷойи ду­юм	25 000	2	50 000
Ҷойи сеюм	15 000	2	30 000
Ҳамагӣ		5	115 000
Жанри дизайни мӯд ва бофандагии бадеӣ			
Ҷойи якум	35 000	1	35 000
Ҷойи ду­юм	25 000	2	50 000
Ҷойи сеюм	15 000	2	30 000
Ҳамагӣ		5	115 000
Ҷамъ		10	230 000

9. Номинатсияи дизайн (аз 18 то 35-сола)

Таъиноти хароҷот	Маблағ барои як номинатсия	Шумораи ҷои­за­ги­ран­да­гон (наф­ар)	Ма­бла­ғи уму­мӣ
Жанри дизайни графика, реклама, дохили бино			
Ҷойи якум	35 000	1	35 000
Ҷойи ду­юм	25 000	2	50 000
Ҷойи сеюм	15 000	2	30 000
Ҳамагӣ		5	115 000
Жанри дизайни мӯд ва бофандагии бадеӣ			
Ҷойи якум	35 000	1	35 000
Ҷойи ду­юм	25 000	2	50 000
Ҷойи сеюм	15 000	2	30 000
Ҳамагӣ		5	115 000
Ҷамъ		10	230 000
Ҷамъи бандҳои 1-9		115	2 645 000

10.Маблағ барои омўзгороне, ки шогирдонашон дар Озмун Шоҳ­ҷо­и­за, ҷой­ҳои якум, ду­юм ва сеюмро ме­гир­анд

№	Таъиноти хароҷот	Ма­бла­ғ барои як номинатсия	Шумораи ҷои­за­ги­ран­да­гон (наф­ар)	Ма­бла­ғи уму­мӣ
1	Шоҳ­ҷо­и­за	10 000	4	40 000
2	Ҷойи якум	10 000	10	100 000
3	Ҷойи ду­юм	10 000	20	200 000
4	Ҷойи сеюм	10 000	20	200 000
Ҳамагӣ			54	540 000

11. Шоҳ­ҷо­и­за

№	Таъиноти хароҷот	Ма­бла­ғ барои як номинатсия	Шумораи ҷои­за­ги­ран­да­гон (наф­ар)	Ма­бла­ғи уму­мӣ
1	Номинатсияи оҳанг­созӣ-баста­корӣ	50 000	1	50 000
2	Номинатсияи сарояндагӣ	50 000	1	50 000
3	Номинатсияи на­во­зандагӣ	50 000	1	50 000
4	Номинатсияи санъати тасвирий	50 000	1	50 000
5	Номинатсияи дизайн	50 000	1	50 000
Ҳамагӣ			5	250 000

12. Хароҷоти иловагӣ

№	Таъиноти хароҷот	Ма­бла­ғи уму­мӣ
1	Омода кардани ҷоми шоҳ­ҷо­и­за­ҳо, дипло­м­ҳо, са­фари ҳай­ати ҳа­ка­мо­ни дав­ри ду­юм ба ви­ло­ят ва ша­х­ру но­ҳия­ҳо, ҳа­ва­с­манд­гар­до­нии ҳай­ати ҳа­ка­мо­ни дав­ри сеюм ва хароҷот­и ди­гар	350 000

13. Ма­бла­ғи уму­мӣ

№	Таъиноти хароҷот	Шумораи уму­мӣ	Ма­бла­ғи уму­мӣ (бо со­монӣ)
1	Ҷо­и­за­ҳо аз рӯйи номинатсия­ҳо	115	2 645 000
2	Шоҳ­ҷо­и­за	5	250 000
3	Барои омўз­го­рони ишти­ро­ки­ёни ғо­ли­бо­ма­да	54	540 000
4	Хароҷоти иловагӣ	-	350 000
Ҳамагӣ		174	3 785 000

Замимаи 1 ба Амри Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 1 январи соли 2024, №АП-480

НИЗОМНОМАИ ОЗМУНИ ҶУМҲУРИЯВИИ «ФУРӯҒИ СУБҲИ ДОНОЙ КИТОБ АСТ»

1. МУҚАРРАРОТИ УМУМӢ

- Озмуни ҷумҳуриявии «Фурӯғи субҳи доной китоб аст» (минбаъд - Озмун) тахти сарпарастии Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон дар соли 2024 баргузор мешавад.
- Озмун бо мақсади баланд бардоштани заъфи китобхонӣ, тақвияти неруи зеҳнӣ, дарёфти чехраҳои нави суҳанвару суҳандон, арҷ гузоштан ба аризишҳои миллию фарҳангӣ, инкишофи қобилияти эҷодӣ, таҳкими эҳсоси ҳудогоҳию худшиносӣ, тақмили захираи лугавӣ, тақвияти ҷаҳони маънавий миёни аҳолии кишвар, аз ҷумла хонандагони муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ, хонандагон ва донишҷӯёни муассисаҳои таҳсилоти ибтидоӣ, миёна ва олии касбӣ, баъд аз муассисаҳои таҳсилоти касбӣ (магистрҳо, аспирантҳо, докторантҳо), омўзгорони ҳамаи зинаҳои таҳсилот, ҳодимони илмӣю адабии муассисаҳои илмиву эҷодӣ, фарҳангу санъат, калонсолон, намоёндагони касбу кори гуногун ва дигар табақаҳои аҳолии кишвар доир мегардад.
- Озмун аз рӯйи шаш номинатсия баргузор мешавад:
 - адабиёти кӯдакону наврасон ва осори ши­ф­о­ҳӣ;
 - адабиёти классикии тоҷик;
 - адабиёти муосири тоҷик;
 - адабиёти ҷаҳон;
 - эҷоди назм;
 - эҷоди наср.
- Довталабони номинатсияҳо ба гу­рӯ­ҳ­ҳои зерин ҷудо карда мешаванд:
 - 1) Номинатсияи адабиёти кӯдакону наврасон ва осори ши­ф­о­ҳӣ (3 гу­рӯ­ҳ):
 - гу­рӯ­ҳи якум - хонандагони синфҳои ибтидоии муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ (синфҳои 1-4);
 - гу­рӯ­ҳи ду­юм - хонандагони муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ (синфҳои 5-8);
 - гу­рӯ­ҳи сеюм - хонандагони муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ (синфҳои 9-11) ва ибтидоии касбӣ (синфҳои 10-11).
 - 2) Номинатсияи адабиёти классикии тоҷик (4 гу­рӯ­ҳ):
 - гу­рӯ­ҳи якум - хонандагони синфҳои ибтидоии муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ (синфҳои 1-4);
 - гу­рӯ­ҳи ду­юм - хонандагони муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ (синфҳои 5-11) ва ибтидоии касбӣ (синфҳои 10-11);
 - гу­рӯ­ҳи сеюм - донишҷӯёни муассисаҳои таҳсилоти миёна ва олии касбӣ, баъд аз муассисаҳои таҳсилоти касбӣ (магистрҳо, аспирантҳо, докторантҳо);
 - гу­рӯ­ҳи чо­рум - омўзгорони ҳамаи зинаҳои таҳсилот, ҳодимони илмӣю адабии муассисаҳои илмиву эҷодӣ, фарҳангу санъат, калон­со­лон ва на­мо­ян­да­го­ни касбу кори гуногун.
 - 3) Номинатсияи адабиёти муосири тоҷик (4 гу­рӯ­ҳ):
 - гу­рӯ­ҳи якум - хонандагони синфҳои ибтидоии муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ (синфҳои 1-4);
 - гу­рӯ­ҳи ду­юм - хонандагони муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ (синфҳои 5-11) ва ибтидоии касбӣ (синфҳои 10-11);
 - гу­рӯ­ҳи сеюм - донишҷӯёни муассисаҳои таҳсилоти миёна ва олии касбӣ, баъд аз муассисаҳои таҳсилоти касбӣ (магистрҳо, аспирантҳо, докторантҳо);
 - гу­рӯ­ҳи чо­рум - омўзгорони ҳамаи зинаҳои таҳсилот, ҳодимони илмӣю адабии муассисаҳои илмиву эҷодӣ, фарҳангу санъат, калон­со­лон ва на­мо­ян­да­го­ни касбу кори гуногун.
 - 4) Номинатсияи адабиёти ҷаҳон (4 гу­рӯ­ҳ):
 - гу­рӯ­ҳи якум - хонандагони синфҳои ибтидоии муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ (синфҳои 1-4);
 - гу­рӯ­ҳи ду­юм - хонандагони муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ (синфҳои 5-11) ва ибтидоии касбӣ (синфҳои 10-11);
 - гу­рӯ­ҳи сеюм - донишҷӯёни муассисаҳои таҳсилоти миёна ва олии касбӣ, баъд аз муассисаҳои таҳсилоти касбӣ (магистрҳо, аспирантҳо, докторантҳо);
 - гу­рӯ­ҳи чо­рум - омўзгорони ҳамаи зинаҳои таҳсилот, ҳодимони илмӣю адабии муассисаҳои илмиву эҷодӣ, фарҳангу санъат, калон­со­лон ва на­мо­ян­да­го­ни касбу кори гуногун.
 - 5) Номинатсияи эҷоди назм (3 гу­рӯ­ҳ):
 - гу­рӯ­ҳи якум - хонандагони муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ (синфҳои 9-11) ва ибтидоии касбӣ (синфҳои 10-11);
 - гу­рӯ­ҳи ду­юм - донишҷӯёни муассисаҳои таҳсилоти миёна ва олии касбӣ, баъд аз муассисаҳои таҳсилоти касбӣ (магистрҳо, аспирантҳо, докторантҳо);
 - гу­рӯ­ҳи сеюм - омўзгорони ҳамаи зинаҳои таҳсилот, ҳодимони илмӣю адабии муассисаҳои илмиву эҷодӣ, фарҳангу санъат, калон­со­лон ва на­мо­ян­да­го­ни касбу кори гуногун.
 - 6) Номинатсияи эҷоди наср (3 гу­рӯ­ҳ):
 - гу­рӯ­ҳи якум - хонандагони муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ (синфҳои 9-11) ва ибтидоии касбӣ (синфҳои 10-11);
 - гу­рӯ­ҳи ду­юм - донишҷӯёни муассисаҳои таҳсилоти миёна ва олии касбӣ, баъд аз муассисаҳои таҳсилоти касбӣ (магистрҳо, аспирантҳо, докторантҳо);
 - гу­рӯ­ҳи сеюм - омўзгорони ҳамаи зинаҳои таҳсилот, ҳодимони илмӣю адабии муассисаҳои илмиву эҷодӣ, фарҳангу санъат, калон­со­лон ва на­мо­ян­да­го­ни касбу кори гуногун.
- Сарпараст Озмуни Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ме­бо­шад.
- Масъулони баргузории Озмун вазоратҳои маориф ва илм, фарҳанг, Муассисаи давлатии «Китобхонаи миллий», Кумитаи телевизион ва радиои назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон мебошанд.
- Кумитаҳои кор бо ҷавонон ва варзӣш, кор бо занон ва оила, Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон, Иттифоқи нависандагони Тоҷикистон ва дигар ташкилотҳои ҷамъиятӣ дар тарғиб, ҷалб ва ҷараёни баргузории Озмун иштирок мекунанд.
- Мақмоти иҷроияи ҳокимияти давлатии Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, вилоятҳои Хатлон ва Сӯғд, шаҳри Душанбе ва шаҳру ноҳияҳо ҷиҳати дар сатҳи баланд ташкил ва баргузор кардани даврҳои якум, ду­юм ва сеюми Озмун масъул буда, ғолибон ва омўзгорони онҳоро аз ҷиҳати мод­дӣ ва маъна­вӣ ҳа­ва­с­манд мегардонанд.
- Дар Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, вилоятҳои Сӯғд ва Хатлон, шаҳри Душанбе ва шаҳру ноҳияҳо, раёсату шӯъбаҳои маориф, бахшҳои рушди иҷтимоӣ ва робита бо ҷомеа, фарҳанг, ҷавонон ва варзӣш, шӯъба ва бахшҳои вилоятӣю минтақавии Итти­фоқи на­вис­ан­да­го­ни Тоҷикистон масъули ташкил ва баргузории Озмун мебошанд.
- КОМИССИЯИ ОЗМУН
- Барои гузаронидани Озмун комиссияи Озмуни ҷумҳуриявӣ (минбаъд-комиссияи Озмун) таъсис дода шуда, ҳайати он бо Амри Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ карда мешавад.
- Ваколати комиссияи Озмун:
 - таҳияи ҷадвали баргузории Озмун ва назорати он;
 - тасдиқи тартиб, талабот ва тавзеҳот оид ба Озмун;
 - пешниҳоди ҳайати ҳақамон барои даврҳои сеюм ва чоруми Озмун;
 - барои ҳайати ҳақамон гузаронидани семинари машваратӣ;
 - назорати риояи талабот ва пешниҳоди тавсияҳо ба довтолабони Озмун;
 - муайян намудани ҷойи баргузории даври сеюми Озмун дар шаҳру ноҳияҳои тобеи ҷумҳурӣ;
 - омузиш ва тавсияи ҳуҷҷатҳои пешниҳодшудаи довтолабони Озмун ба даври чорум;
 - таъсиси комиссияи апеллятсионӣ;
 - баррасии пешниҳоди ҳайати ҳақамон ва арузи шикоятҳои довтолабон;
 - тасдиқи протокол ва эълони натиҷаи ҳулосаи ҳайати ҳақамони даври сеюм ва чоруми Озмун;
 - ҷамъбасти натиҷаи нӣҳой ва пешниҳоди он ба Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон барои шиносой ва маълумот.

4. ТАРТИБИ БАРГУЗОРИИ ОЗМУН

- Озмун аз чор давр иборат буда, аз моҳи март соли 2024 то моҳи ноябри соли 2024 ба таври зайл ташкил ва гузаронида мешавад:
 - даврии якум - моҳи март дар муассисаҳои таълимӣ ва ташкилоту муассисаҳои мақомоти худидоракунии шаҳрак ва деҳот;
 - Эзоҳ: донишҷӯёни муассисаҳои таҳсилоти ибтидоӣ, миёна ва олии касбӣ, баъд аз муассисаҳои таҳсилоти касбӣ (магистрҳо, аспирантҳо, докторантҳо) танҳо дар маҳале иштирок карда метавонанд, ки муассисаи таълимӣ ва ё илмиашон дар ҳа­мон маҳал қарор дорад.
 - даврии ду­юм - нимаи аввали моҳи май дар маркази мақмоти иҷроияи ҳокимияти давлатии шаҳр ва ноҳияҳо;
 - Эзоҳ: даврии ду­юми Озмун аз ҷониби на­мо­ян­даи Ва­зо­рати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон назорат карда мешавад.
 - даврии сеюм - моҳи август дар маркази Вилояти Мухтори Кӯҳис­тони Бадахшон, вилоятҳои Хатлону Сӯғд, шаҳри Душанбе ва шаҳру ноҳияҳои тобеи ҷумҳурӣ;
 - даврии чо­руми Озмун барои ғолибони ҷойҳои якум, ду­юм ва сеюми даври сеюм моҳи ноябр дар Муассисаи давлатии «Китоб­хо­наи миллий» баргузор мегардад.
- Протоколи ҳайати ҳақамони даври сеюм ба комиссияи Озмун бо имзои раиси Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, раисони вилоятҳои Сӯғд/ Хатлон, шаҳри Душанбе, шаҳру ноҳияҳо ва раисони ҳақамон ба даври чо­рум пешниҳод мешавад.
- Ҷойи баргузории даврҳои Озмун дар деҳот, шаҳрак, маркази Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, вилоятҳои Хатлону Сӯғд, шаҳри Душанбе, шаҳру ноҳияҳо аз ҷониби мақмоти иҷроияи ҳо­ки­мияти давлатӣ муайян карда мешавад.
- Масъулияти баргузории даврии якум, ду­юм ва сеюми Озмун ба зиммаи мақмоти иҷроияи ҳокимияти давлатии Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, вилоятҳо, шаҳри Душанбе ва шаҳру ноҳияҳо гу­зо­зор карда мешавад. Шумораи ғолибони даври сеюми Озмун, ки ба даври чо­рум пешниҳод мешаванд, аз ҳар як номинатсия ва гу­рӯ­ҳ на­бо­яд аз 6 наф­ар зиёд бо­шад.
- Ҷараёни баргузории даврҳои якум, ду­юм, сеюм ва чо­руми Озмун та­ва­с­сути шабақаҳои телевизионӣ ва воситаҳои ахбори омма ва­с­еъ ин­ти­қос ва па­хш карда мешавад.
- Муҳлати пешниҳоди ҳуҷҷатҳои ғолибони даври сеюм барои иштирок дар даври чо­рум ба комиссияи Озмун то 20 сентябр муқар­рар карда мешавад. Масъулони баргузории Озмун ва­зи­фа­доранд, ки то 1 ок­тя­бр та­мо­ми осори пеш­ни­ҳод­на­мудаи довтолабони но­ми­нат­сияи на­з­му на­с­ро­ро барои даврии чо­руми Озмун ба Итти­фоқи на­вис­ан­да­го­ни Тоҷикистон барои муҳ­ки­ма ва та­ҳияи тақ­ри­з пеш­ни­ҳод на­мо­янд.
- Миёни роҳбарии муассисаи таълимӣ, омўзгор ва довтолаб (дар шахси падару модар ва ё сарпарастии вай) метавонад шарт­но­ма ҷиҳати омода на­му­дан­и довтолаб ба имзо расонида шавад. На­му­наи шарт­но­ма­ро Ва­зо­рати маориф ва илм омода карда, ба раёсат ва шӯъбаҳои маорифи шаҳру ноҳияҳо пеш­ни­ҳод на­мо­я­манд.
- Вазорати маориф ва илм, фарҳанг, Академияи миллии илмҳо, Муассисаи давлатии «Китобхонаи миллий» ва Кумитаи теле­ви­зи­он ва ра­дио масъули гузаронидани маросими тантанавии су­по­ри­да­ни ҷо­и­за­ҳо ба ғолибони Озмун ме­бо­шанд.
- ШАРТҲОИ ИШТИРОК ДАР ОЗМУН
- Дар Озмун аҳолии кишвар, аз ҷумла хонандагони муас­си­са­ҳои таҳ­си­ло­ти миёнаи умумӣ, хонандагон ва донишҷӯёни муассисаҳои таҳ­си­ло­ти иб­ти­доӣ, миёна ва олии касбӣ, баъд аз муассисаҳои таҳ­си­ло­ти кас­бӣ (ма­гис­трҳо, аспирантҳо, докторантҳо), омўз­го­рони ҳа­маи зинаҳои таҳ­си­лот, ҳо­ди­мо­ни ил­мӣю ада­бии муассисаҳои ил­ми­ву эҷодӣ, фарҳангу санъат, калон­со­лон, на­мо­ян­да­го­ни касбу кори гуногун ва ди­гар табақаҳои аҳолии кишвар ишти­рок карда метавонанд.
- Довталабҳои Озмун ба рӯйхати китобҳои хондашуда асарҳо­ро бояд пеш­ни­ҳод на­мо­янд, ки аз доираи китобҳои дарсии муассисаҳои тах­си­ло­ти уму­мӣ бе­рун бо­шанд.
- Дар вақти ҳолгузорӣ ба микдори асарҳои хондашуда, мух­та­сар баён кардан, дарки мазмуну муҳта­вои асар, хониши ифоданок, шарҳу тавзеҳи калимаҳо бар­тарӣ до­да мешавад. Довталабҳои Озмун ба ҳайати ҳақамон маҳорату малака, қобилияти хондан ва аз худ кардани осори адабонро пеш­ни­ҳод на­мо­я­манд.
- Ҳайати ҳақамони Озмун аъзои фаъоли китобхона будани довтолаб­ро ба инобат мегиранд.
- Ба мавзӯҳои Ватану ватандӯстӣ, ваҳдату яқпорчагии Тоҷикистон, тавсифи ғояҳои Истиқлол, тарануми дӯстӣю рафқат, озодию омишати, сулҳу субот, инъикоси саҳми Асосгузори сулҳу ваҳдати мил­лӣ-Пеш­вои мил­лат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон мух­та­рам Эмомалӣ Раҳмон дар таҳ­ки­ми давлатдорӣи мил­лӣ, мав­зуи об ҳам­чун сар­ча­ш­маи ҳаёт, инсон­дӯ­стӣ, ҳай­ру са­хо­ват, на­қу­рӣ, ва­с­фи ҷан­ш­ҳои На­врӯз, Меҳ­рон, Са­да, Тир­гон, и­ши­рои по­ки ин­со­ӣ, эҳ­со­н­ро­ӣ ва та­с­ви­ри та­ба­и­ти зе­рои киш­вар бар­тарӣ до­да мешавад.
- Пеш­ни­ҳод­и осори аз­бар­шуда асосан бо за­бо­ни тоҷи­кӣ су­рат мегирад. Довталабҳои Озмун дар инти­ҳо­би за­бон ҳан­го­ми хон­дан ва аз худ кардани осори ада­би­ё­ти кӯ­да­кон ва на­в­расон, осори ада­би­ё­ти классикии тоҷик, ада­би­ё­ти муосири тоҷик ва ада­би­ё­ти хо­ри­ҷӣ (тар­ҷу­ма ва ё асл) озод аст. Ба довтола­бе, ки осори ба­де­ии ада­би­они ҷа­ҳон­ро бо за­бон­ҳои хо­ри­ҷӣ (русӣ, ан­гли­сӣ ва ғайра) пеш­ни­ҳод на­мо­я­манд, бар­тарӣ до­да мешавад.
- Довталабҳои Озмун метавонад аз на­му­на­ҳои эҷод­и­ё­ти халқ, аз ҷумла афсона, қисса, рубоӣ, дoston, чи­ston, тег­зё­г, ла­ти­фа ва ғайра вобаста ба номинатсияи инти­ҳо­бар­да­ш исти­фода на­мо­янд.
- Асарҳои ба Озмун пеш­ни­ҳод­на­мудаи ғолибони даври сею­ми номинатсияи эҷодӣ на­з­му на­ср, ки ба даври чо­рум пеш­ни­ҳод шуда­анд, барои муҳ­ки­маю бар­расӣ ба Итти­фоқи на­вис­ан­да­го­ни Тоҷикистон фи­ри­ста­да мешавад. Итти­фоқи на­вис­ан­да­гон то сар­ша­ви дав­ри чо­рум ҳулосаи му­та­хас­сисо­но­ро ба комиссияи Озмун пеш­ни­ҳод мекунанд. Асар­ҳо, ки ҳулосаи Итти­фоқи на­вис­ан­да­гон­ро на­ғи­ри­фта­анд, ба дав­ри чо­руми Озмун қа­бул карда на­ме­ша­ва­анд.
- Ба номинатсияи эҷодӣ на­з­му на­ср асар­ҳо ла­зи­р­у­ф­та ме­ша­ванд, ки қаб­лан ба ягон Озмунӣ ди­гар пеш­ни­ҳод на­шуда­анд.
- Дар дав­ри чо­руми Озмун довтолаб ша­р­ҳи хо­ли мух­та­сари худ, рӯй­ха­ти асар­ҳои хон­да ва аз­бар­кар­да (нус­хаи қо­пи аш­ъори аз­ёд­кар­да­шуда ва но­ғӯ­ӣи асар­ҳои на­с­ри му­то­ли­а­кар­да­шро бо зи­кри но­ми му­ал­ли­ф) ба комиссияи Озмун дар се нус­ха ба тав­ри ҳа­т­мӣ дар ша­кли ҳа­т­тӣ ва элек­тронӣ пеш­ни­ҳод на­мо­я­манд. Зи­кри маълумоти зиё­да­тӣ, аз ҷумла маз­му­ни мух­та­сари асар, ҳа­қ­ра­мо­но­ни он, ша­кли пу­ра­ӣи шеър­у ға­залу дoston шарт нест.
- Дар су­ра­ти ба талаботи ҷавоб­гӯӣ на­бу­дани но­ғӯ­ӣи асар­ҳо, пу­р­гал­ат бу­дани даф­тар, ҳам­чунин, му­ка­мал на­бу­дани мат­ни шеър­у дoston­ҳо ва ё изо­фа­на­вӣи на­му­дан­и мик­дори мат­но­ҳи аз­бар­кар­да­шуда хо­ли довтолаб кам кар­да мешавад. Ҳақамон ме­та­ва­нанд, ки ба рӯй­ха­ти пеш­ни­ҳод­на­мудаи довтолаб ма­ху­д на­шуда, ба ӯ аз асар­ҳои ди­гари маълуми ма­ш­ҳу­ри ада­би­они муоси­ру классикии ҷа­ҳон вобаста ба номинатсияи ишти­ро­кар­да­ш са­вол ди­ханд.
- Агар довтолаб хонандаи муассисаи тах­си­ло­ти миёнаи умумӣ дар дав­рҳои якум, ду­юм ва сеюм ба қайд ги­ри­фта шуда бо­шад ва дар дав­ри чо­руми Озмун донишҷӯи муассисаҳои тах­си­ло­ти олии касбӣ шуда бо­шад, ҳам­чун хонанда дар дав­ри чо­руми Озмун ишти­рок мекунанд.
- Ғолиби дав­ри чо­руми Озмун, ки сазовори ҷой­ҳои якум, ду­юм, сеюм ва бар­ран­даи Шоҳ­ҷо­и­за гар­ди­да­аст, то се сол дар Озмун ва мин­баъд дар номинатсияи ғолиб­ма­да­ш ҳу­қуқи ишти­рок кар­дан­ро на­до­рад.
- Мақмоти иҷроияи ҳокимияти давлатии Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, вилоятҳои Сӯғд/ Хатлон, шаҳри Душанбе ва шаҳру ноҳияҳо аз ҷониби мақмоти иҷроияи ҳокимияти давлатии Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, вилоятҳо, шаҳри Душанбе ва шаҳру ноҳияҳо ҷиҳати дар сатҳи баланд ташкил ва баргузор кардани даврҳои сеюм, ду­юм ва сеюми Озмун масъул буда, ғолибон ва омўзгорони онҳоро аз ҷиҳати мод­дӣ ва маъна­вӣ ҳа­ва­с­манд мегардонанд.
- Дар Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, вилоятҳои Сӯғд ва Хатлон, шаҳри Душанбе ва шаҳру ноҳияҳо, раёсату шӯъбаҳои маориф, бахшҳои рушди иҷтимоӣ ва робита бо ҷомеа, фарҳанг, ҷавонон ва варзӣш, шӯъба ва бахшҳои вилоятӣю минтақавии Итти­фоқи на­вис­ан­да­го­ни Тоҷикистон масъули ташкил

(Идома аз саҳ. 4)

- нусхаи чопӣ ва электронии шеърҳои азёдкарда, рӯйхати асарҳои насри мутолиакарда бо зикри номи муаллифи;
 - докталабони эҷоди назму наср тибқи талаботи бандҳои 40-41 низомномаи мазкур намунаи эҷодиёт ва шеърӯ асарҳои азбаркардаи худро пешниҳод менамоянд;
 - нусхаи протоколҳои ҳайати ҳакамони даврҳои якум, дуюм ва сеюми Озмун.
59. Ҳуҷҷатҳои ғолибони даври сеюми Озмунро ба даври чорум котиби масъули комиссияҳои Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, вилоятҳои Сӯғду Хатлон, шаҳри Душанбе ва шаҳру ноҳияҳои тобеи ҷумҳурӣ ба комиссияи Озмун пешниҳод менамояд.

11. ТАРТИБИ ДАРЁФТИ ШОҲҶОИЗА

60. Барои дарёфти Шоҳҷоиза докталабе метавонад иштирок намояд, ки дар даври чоруми Озмун дар гуруҳи номинатсияи худ ҷойи якумро сазовор гардидааст.
61. Дар ҳолати муайян шудани ғолиби Шоҳҷоиза натиҷаи ҷой-ҳои ишғолкардаи ғолибони ҳамон гуруҳи номинатсия як зина боло бардошта мешавад.
62. Барандаи Шоҳҷоиза докталабе шуда метавонад, ки ба саволҳои иловагии ҳакамон ҷавоб дода тавонад, дафтарӣ ӯ ҷавобгуӣи талаботи Низомномаи Озмун буда, рӯйхати асарҳои мутолианамуда ва аз ёдкарда мутобик ба синну сол ва гуруҳи худаш бошад. Ҳангоми баҳо додан донишони забонҳо ва аъзои фазоли китобхонаҳо будан, талабот ва нуктаҳои бобҳои 6 ва 7 низомномаи мазкур ба эътибор гирифта мешавад.

12. ИМТИЁЗҶО

63. Хонандагони муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ (синфҳои 9-11) ва ибтидоии касбӣ (синфҳои 10-11), донишҷӯёни муассисаҳои таҳсилоти миёна ва олии касбӣ (бакалавр, магистр), ки дар даври чоруми Озмуни «Фурӯғи субҳи доноӣ китоб аст» сазовори ҷойҳои 1, 2, 3 ё барандаи Шоҳҷоиза гардидаанд, ба ихтисоси интиҳобкардаашон ба муҳлати се сол бе супоридани имтиҳони тибқи тавсияномаи Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон ба муассисаҳои таҳсилоти миёна ва олии касбӣ ва баъд аз муассисаи олии таълими ба гуруҳҳои роӣгон қабул карда мешаванд.
64. Докталабони даври чоруми Озмун (хонандагони синфи 11) дар соли ҷорӣ ба ихтисосҳои омӯзгорӣ ва филологӣ муассисаҳои таҳсилоти миёна ва олии касбӣи кишвар бе супоридани имтиҳон ба гуруҳҳои роӣгон қабул карда мешаванд. Тартиби қабули ғолибон ва докталабони даври чоруми Озмунро Вазорати маориф ва илм тибқи муқаррарот муайян менамояд.
65. Вазорати маориф ва илм протокол ва санадҳои ғолибони Озмунро дар асоси таҳияи тартиби махсус барои 10 сол нигоҳдорӣ намуда, баъдан ба бойгонӣ месупорад.

Замимаи 2
ба Амри Президенти
Ҷумҳурии Тоҷикистон
аз 1 январи соли 2024,
№АП-480

ҲАЙАТИ КОМИССИЯИ ОЗМУНИ ҶУМҲУРИЯВИИ «ФУРӯҒИ СУБҲИ ДОНОЙ КИТОБ АСТ»

- муовини Сарвазири Ҷумҳурии Тоҷикистон (сарпарасти соҳа), раиси комиссия;
- вазири маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон, муовини раиси комиссия;
- муовини вазири маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон, котиби комиссия.

- Аъзои комиссия:**
- сардори раёсати маориф, фарҳанг ва иттилооти Дастгоҳи иҷроияи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон;
 - мушовири бахши ёрдамчии Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба масъалаҳои рушди иҷтимоӣ ва робита бо ҷомеа;
 - раиси Кумитаи телевизион ва радиои назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон;
 - раиси Кумитаи кор бо ҷавонон ва варзиши назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон;
 - муовини вазири фарҳанги Ҷумҳурии Тоҷикистон;
 - президенти Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон;
 - директори Муассисаи давлатии «Китобхонаи миллӣ»-и Дастгоҳи иҷроияи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон;
 - раиси Иттифоқи нависандагони Тоҷикистон.

Замимаи 3
ба Амри Президенти
Ҷумҳурии Тоҷикистон
аз 1 январи соли 2024, №АП-480

ҶОИЗАҲОИ ОЗМУНИ ҶУМҲУРИЯВИИ «ФУРӯҒИ СУБҲИ ДОНОЙ КИТОБ АСТ»

1. Номинатсияи адабиёти кӯдакону наврасон ва осори шифохӣ (3 гуруҳ):
- хонандагони синфҳои ибтидоии муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ (синфҳои 1-4)

№	Ҷой	Маблаг	Шумораи ҷои загиранда	Маблаг и умумӣ (бо сомонӣ)
1	Якум	35 000	1	35 000
2	Дуюм	25 000	2	50 000
3	Сеюм	20 000	3	60 000
Ҳамагӣ			6	145 000

- хонандагони синфҳои ибтидоии муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ (синфҳои 5-8)

№	Ҷой	Маблаг	Шумораи ҷои загиранда	Маблаг и умумӣ (бо сомонӣ)
1	Якум	35 000	1	35 000
2	Дуюм	25 000	2	50 000
3	Сеюм	20 000	3	60 000
Ҳамагӣ			6	145 000

- хонандагони муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ (синфҳои 9-11) ва ибтидоии касбӣ (синфҳои 10-11)

№	Ҷой	Маблаг	Шумораи ҷои загиранда	Маблаг и умумӣ (бо сомонӣ)
1	Якум	35 000	1	35 000
2	Дуюм	25 000	2	50 000
3	Сеюм	20 000	3	60 000
Ҳамагӣ			6	145 000

2. Номинатсияи адабиёти классикии тоҷик (4 гуруҳ):
- хонандагони синфҳои ибтидоии муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ (синфҳои 1-4)

№	Ҷой	Маблаг	Шумораи ҷои загиранда	Маблаг и умумӣ (бо сомонӣ)
1	Якум	35 000	1	35 000
2	Дуюм	25 000	2	50 000

3	Сеюм	20 000	3	60 000
Ҳамагӣ			6	145 000

- хонандагони муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ (синфҳои 5-11) ва ибтидоии касбӣ (синфҳои 10-11)

№	Ҷой	Маблаг	Шумораи ҷои загиранда	Маблаг и умумӣ (бо сомонӣ)
1	Якум	35 000	1	35 000
2	Дуюм	25 000	2	50 000
3	Сеюм	20 000	3	60 000
Ҳамагӣ			6	145 000

- донишҷӯёни муассисаҳои таҳсилоти миёна ва олии касбӣ, баъд аз муассисаҳои таҳсилоти касбӣ (магистрҳо, аспирантҳо, докторантҳо)

№	Ҷой	Маблаг	Шумораи ҷои загиранда	Маблаг и умумӣ (бо сомонӣ)
1	Якум	35 000	1	35 000
2	Дуюм	25 000	2	50 000
3	Сеюм	20 000	3	60 000
Ҳамагӣ			6	145 000

- омӯзгорони ҳамаи зинаҳои таҳсилот, ходимони илмию адабии муассисаҳои илмиву эҷодӣ, фарҳангу санъат, калонсолон ва намояндагони касбу кори гуногун

№	Ҷой	Маблаг	Шумораи ҷои загиранда	Маблаг и умумӣ (бо сомонӣ)
1	Якум	35 000	1	35 000
2	Дуюм	25 000	2	50 000
3	Сеюм	20 000	3	60 000
Ҳамагӣ			6	145 000

3. Номинатсияи адабиёти муосири тоҷик (4 гуруҳ):
- хонандагони синфҳои ибтидоии муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ (синфҳои 1-4)

№	Ҷой	Маблаг	Шумораи ҷои загиранда	Маблаг и умумӣ (бо сомонӣ)
1	Якум	35 000	1	35 000
2	Дуюм	25 000	2	50 000
3	Сеюм	20 000	3	60 000
Ҳамагӣ			6	145 000

- хонандагони муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ (синфҳои 5-11) ва ибтидоии касбӣ (синфҳои 10-11)

№	Ҷой	Маблаг	Шумораи ҷои загиранда	Маблаг и умумӣ (бо сомонӣ)
1	Якум	35 000	1	35 000
2	Дуюм	25 000	2	50 000
3	Сеюм	20 000	3	60 000
Ҳамагӣ			6	145 000

- донишҷӯёни муассисаҳои таҳсилоти ибтидоӣ, миёна ва олии касбӣ, баъд аз муассисаҳои таҳсилоти касбӣ (магистрҳо, аспирантҳо, докторантҳо)

№	Ҷой	Маблаг	Шумораи ҷои загиранда	Маблаг и умумӣ (бо сомонӣ)
1	Якум	35 000	1	35 000
2	Дуюм	25 000	2	50 000
3	Сеюм	20 000	3	60 000
Ҳамагӣ			6	145 000

- омӯзгорони ҳамаи зинаҳои таҳсилот, ходимони илмию адабии муассисаҳои илмиву эҷодӣ, фарҳангу санъат, калонсолон ва намояндагони касбу кори гуногун

№	Ҷой	Маблаг	Шумораи ҷои загиранда	Маблаг и умумӣ (бо сомонӣ)
1	Якум	35 000	1	35 000
2	Дуюм	25 000	2	50 000
3	Сеюм	20 000	3	60 000
Ҳамагӣ			6	145 000

4. Номинатсияи адабиёти ҷаҳон (4 гуруҳ):
- хонандагони синфҳои ибтидоии муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ (синфҳои 1-4)

№	Ҷой	Маблаг	Шумораи ҷои загиранда	Маблаг и умумӣ (бо сомонӣ)
1	Якум	35 000	1	35 000
2	Дуюм	25 000	2	50 000
3	Сеюм	20 000	3	60 000
Ҳамагӣ			6	145 000

- хонандагони муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ (синфҳои 5-11) ва ибтидоии касбӣ (синфҳои 10-11)

№	Ҷой	Маблаг	Шумораи ҷои загиранда	Маблаг и умумӣ (бо сомонӣ)
1	Якум	35 000	1	35 000
2	Дуюм	25 000	2	50 000
3	Сеюм	20 000	3	60 000
Ҳамагӣ			6	145 000

- донишҷӯёни муассисаҳои таҳсилоти ибтидоӣ, миёна ва олии касбӣ, баъд аз муассисаҳои таҳсилоти касбӣ (магистрҳо, аспирантҳо, докторантҳо)

№	Ҷой	Маблаг	Шумораи ҷои загиранда	Маблаг и умумӣ (бо сомонӣ)
1	Якум	35 000	1	35 000
2	Дуюм	25 000	2	50 000
3	Сеюм	20 000	3	60 000
Ҳамагӣ			6	145 000

- омӯзгорони ҳамаи зинаҳои таҳсилот, ходимони илмию адабии муассисаҳои илмиву эҷодӣ, фарҳангу санъат, калонсолон ва намояндагони касбу кори гуногун

№	Ҷой	Маблаг	Шумораи ҷои загиранда	Маблаг и умумӣ (бо сомонӣ)
1	Якум	35 000	1	35 000
2	Дуюм	25 000	2	50 000
3	Сеюм	20 000	3	60 000
Ҳамагӣ			6	145 000

5. Номинатсияи эҷоди назм (3 гуруҳ):
- хонандагони муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ (синфҳои 9-11) ва ибтидоии касбӣ (синфҳои 10-11)

№	Ҷой	Маблаг	Шумораи ҷои загиранда	Маблаг и умумӣ (бо сомонӣ)
1	Якум	35 000	1	35 000
2	Дуюм	25 000	2	50 000
3	Сеюм	20 000	3	60 000
Ҳамагӣ			6	145 000

- донишҷӯёни муассисаҳои таҳсилоти ибтидоӣ, миёна ва олии касбӣ, баъд аз муассисаҳои таҳсилоти касбӣ (магистрҳо, аспирантҳо, докторантҳо)

№	Ҷой	Маблаг	Шумораи ҷои загиранда	Маблаг и умумӣ (бо сомонӣ)
1	Якум	35 000	1	35 000
2	Дуюм	25 000	2	50 000

3	Сеюм	20 000	3	60 000
Ҳамагӣ			6	145 000

- омӯзгорони ҳамаи зинаҳои таҳсилот, ходимони илмию адабии муассисаҳои илмиву эҷодӣ, фарҳангу санъат, калонсолон ва намояндагони касбу кори гуногун

№	Ҷой	Маблаг	Шумораи ҷои загиранда	Маблаг и умумӣ (бо сомонӣ)
1	Якум	35 000	1	35 000
2	Дуюм	25 000	2	50 000
3	Сеюм	20 000	3	60 000
Ҳамагӣ			6	145 000

6. Номинатсияи эҷоди наср (3 гуруҳ):
- хонандагони муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ (синфҳои 9-11) ва ибтидоии касбӣ (синфҳои 10-11)

№	Ҷой	Маблаг	Шумораи ҷои загиранда	Маблаг и умумӣ (бо сомонӣ)
1	Якум	35 000	1	35 000
2	Дуюм	25 000	2	50 000
3	Сеюм	20 000	3	60 000
Ҳамагӣ			6	145 000

- донишҷӯёни муассисаҳои таҳсилоти ибтидоӣ, миёна ва олии касбӣ, баъд аз муассисаҳои таҳсилоти касбӣ (магистрҳо, аспирантҳо, докторантҳо)

№	Ҷой	Маблаг	Шумораи ҷои загиранда	Маблаг и умумӣ (бо сомонӣ)
1	Якум	35 000	1	35 000
2	Дуюм	25 000	2	50 000
3	Сеюм	20 000	3	60 000
Ҳамагӣ			6	145 000

- омӯзгорони ҳамаи зинаҳои таҳсилот, ходимони илмию адабии муассисаҳои илмиву эҷодӣ, фарҳангу санъат, калонсолон ва намояндагони касбу кори гуногун

№	Ҷой	Маблаг	Шумораи ҷои загиранда	Маблаг и умумӣ (бо сомонӣ)
1	Якум	35 000	1	35 000
2	Дуюм	25 000	2	50 000
3	Сеюм	20 000	3	60 000
Ҳамагӣ			6	145 000

Шоҳҷоиза *				
№	Номинатсия ҳо	Маблаг	Шумораи ҷои загиранда	Маблаг и умумӣ (бо сомонӣ)
1	Номинатсияи кӯдакону наврасон ва осори ши фохӣ	70 000	1	70 000
2	Номинатсияи адабиё ти клас сикии тоҷик	70 000	1	70 000
	Номинатсияи адабиё ти муосири тоҷик	70 000	1	70 000
4	Номинатсияи адабиё ти ҷаҳон	70 000	1	70 000
Ҳамагӣ			4	280 000

- *Ғолиби ҷойи якуми номинатсияи эҷоди назм ва эҷоди наср метавонад, дар номинатсияҳои болозикри ихтиёран иштирок намоянд.

Маблаг и умумӣ барои ҷой ҳои якум, дуюм, сеюм ва Шоҳҷоиза				
№	Ҷой	Маблаг	Шумораи ҷои загиранда	Маблаг и умумӣ (бо сомонӣ)
1	Якум	35 000	21	735 000
2	Дуюм	25 000	42	1 050 000
3	Сеюм	20 000	63	1 260 000
4	Шоҳҷоиза	70 000	4	280 000
Ҳамагӣ			130	3 325 000

(Идома аз саҳ. 5)

- адабиони шарқ; Муҳаммад Иқболи Лоҳурӣ (Покистон), Халилуллоҳи Халилӣ (Афғонистон), Эраҷ Мирзо (Эрон), Фурӯғи Фаррухзод (Эрон), Содик Ҳидоят (Эрон), Нодир Нодирпур (Эрон), Бориқ Шафёӣ (Афғонистон), Робиндранат Такур (Ҳиндустон), Прем Чанд (Ҳиндустон) ва дигарон;

- адабиони дигар: Ҳамза Ҳақимзода Нисёӣ (Ўзбекистон), Ғафур Ғулум (Қирғизистон), Абдулло Қодирӣ (Ўзбекистон), Чингиз Айтматов (Ўзбекистон), Рюносскэ Акутагава (Япония), Азиз Несин (Туркия), Маликушшуаро Баҳрр (Эрон), Нодар Думбадзе (Гурҷистон), Василий Гулеури (Гурҷистон), Ирма Маласидзе (Гурҷистон) Спиридон Вангели (Молдова), Эно Рауд (Эстония), Нино Накашидзе (Гурҷистон), Вайнлаййтис Мартинас (Литва), Машётас Пранас (Литва), Тсоа Вэнсюан (Чин), Худойберди Тўхтабоев (Ўзбекистон), Азиза Чаъфарзода (Озарбойҷон), Ҳажак Гулназарян (Арманистон), Владимир Короленко (Украина), Сулаймон Сонӣ Охундзода (Озарбойҷон), Карл Фриш (Олмон), Марсел Эме (Франсия), Отфрид Пройслер (Олмон), Доналд Бикс-тотӣ, Даниел Дефо (Англия), Эдвард Лир (Англия), Вис-тот Гюго (Франсия), Ханс Кристиан Андерсен (Дания), Редярд Киплинг (Англия), Алан Милн (Англия), Чеймс Ҳэрриот (Англия), Чералд Даррелл (Англия), Клайв Люис (Ирландия), Фрэнсис Элиза Ходгстон Бернетт (Англия), Астрид Линдгрэн (Шветсия), Александр Дюма (Франсия), Ги де Мопассан (Франсия), Артур Конан Дойл (Англия), Бародарон Грим (Олмон), Шарл Перро (Фаронса), Чанни Родари (Италия), Вилгелм Гауф (Олмон), Чонатан Свифт (Англия), Мария Тереса Андруэтто (Аргентина), Пьердоменико Бацкаларио (Италия), Антуан де Сент-Экзюпери (Фаронса), Люис Кэрролл (Англия), Рудолф Эрих Распе (Олмон), Ственсон Роберт (Шотландия), Селма Лагерлёрф (Шветсия), Чон Бойн (Ирландия), Холли Вебб (Англия), Жақлин Вудсон (ИМА), Русе Лагеркранс (Шветсия), Чарл де Линт (Канада), Свен Нурдквист (Шветсия), Ури Орлеа (Исроил), Мария Парр (Норвегия), Филип Пулман (Англия), Улф Старк (Шветсия), На-хо Ухаси (Чопон), Тод Штрассер (ИМА), Чоан Котлин Роулинг (Англия), Чек Лондон (ИМА), Эрнест Сетон-Томпсон (Канада), Эрнест Хемингуэй (ИМА), Марк Твен (ИМА), Габриэл Гарсиа Маркес (Колумбия), Чозл Ҳаррис (ИМА), Кадоно Эйко (Чопон), Ло Ин (Чин), Чжан Юантсзе (Чин), Махдӣ Озарӣ Яздӣ (Эрон), Муҳаммад Аслонӣ (Эрон), Хусрави Бобохонӣ (Эрон), Шукӯйи Қосимниё (Эрон), Калаҳари Фиребо (Эрон), Қришан Чандар (Ҳиндустон), Бқишам Саҳни (Ҳиндустон), Рамврикша Бенипурӣ (Ҳиндустон), Файз Аҳмади Файз (Покистон), Али Сардор Чафри (Ҳиндустон), Нақиб Маҳфуз (Миср), Иброҳим ал-Қуни (Либия) ва дигарон.

5. ТАВСИЯ БАРОИ ГУРҮҲҶОИ ДИГАР:

- осори насрӣ ва аз бар кардани на кам аз 500 байт аз эҷодиёти адабиони ҷаҳон. Аз ҷумла:

- адабиёти рус дар баҳши назм, наср ва драма - Александр Пушкин, Михаил Лермонтов; дар баҳши масал - Иван Крылов, дар баҳши назм, наср ва драма - Александр Грибоедов, Иван Бунин, Борис Пастернак, Александр Островский, Николай Гогол, Иван Тургенев, Фёдор Достоевский, Лев Толстой, Антон Чехов, Максим Горкий, Михаил Булгаков, Александр Блок, Владимир Маяковский, Анна Ахматова, Марина Цветаева, Сергей Есенин, Андрей Платонов, Владимир Набоков, Иосиф Бродский, Михаил Шолохов, Александр Солженицын, Василий Шукшин, Валентин Распутин, Андрей Волос аз дигарон;

- адабиёти Украина, Беларус ва назди Балтика дар баҳши назм, наср ва драма - Маркус Танк, Эдуардс Межелайтис, Янка Купала, Тарас Шевченко, Леся Украинка, Якуб Колас, Юстинас Мартсинавичюс, Олес Гончар, Ионас Авижюс, Юрий Ритхуа ва дигарон;

- адабиёти Осиёи Марказӣ (Ўзбек, туркман, қазоқ, қирғиз) дар баҳши назму наср ва драма - Абай, Алишер Навоӣ, Машраб, Увайсий, Нодира, Ҷурақат, Ҳамза Ҳақимзода Нисёӣ, Ғафур Ғулум, Эркин Воҳидов, Олжас Сулаймонов, Абдулло Орипов, Абдулло Қодирӣ, Мухтор Авезов, Чингиз Айтматов аз дигарон;

- адабиёти Кафқоз дар баҳши назму наср ва драма - Шота Руставели, «Довудӣ Сосунӣ», Мирзо Фатҳалӣ Охундов, Ҳачатур Абовян, Аветик Исаакян, Расул Ғамзатов, Отар Чиладзе, Самад Вурғун, Нодар Думбадзе, Грант Матовосян ва дигарон;

- адабиёти кишварҳои Амрико ва Канада дар баҳши назм, наср ва драма - Филипп Френо (ИМА), Генри Удсворт Лонгфелло (ИМА), Уолт Уитмен (ИМА), Вашингтон Ирвинг (ИМА), Чеймс Фенимор Купер (ИМА), Эдгар Аллан По (ИМА), Марк Твен (ИМА), Теодор Драйзер (ИМА), Чек Лондон (ИМА), Фрэнсис Скотт Фитсчералд (ИМА), Вилям Фолкнер (ИМА), Эрнест Хемингуэй (ИМА), Чон Стейнбек (ИМА), Маргарет Митчелл (ИМА), Грэм Грин (ИМА), Джером Сэлинджер (ИМА), Рэй Брэдбери (ИМА), Курт Воннегут (ИМА), Харпер Ли (ИМА), Эдгар Лоуренс Доктороу (ИМА) Кормак Маккарти (ИМА), Кен Кизи (ИМА), Стивен Кинг (ИМА), Чонатан Франзен (ИМА), Маргарет Этвуд (Канада), Элис Манро (Канада) ва дигарон.

- адабиёти Амрикои Лотинӣ дар баҳши назм, наср ва драма - Габриэла Мистрал (Чили), Пабло Неруда (Чили), Жоржи Амаду (Бразилия), Габриэл Гарсиа Маркес (Колумбия), Хорхе Луис Борхес (Аргентина), Мигел Астуриас (Гватемала), Марио Варгас Лйоса (Перу), Хулио Кортасар (Аргентина), Карлос Фу-энтес, Хуан Рулфо (Мексика) ва дигарон;

- адабиёти кишварҳои Аврупо дар баҳши назм, наср ва драма - Ҳомер, Софокл, Эсхил, Аристофан (Юнони қадим), Апулей (Рими бостон), Данте (Италия), Федерико Гарсиа Лорка (Испания), Чованни Боккаччо (Италия), Чеймс Чойс (Ирландия), Вилям Шекспир (Англия), Лессинг, Гердер, Шиллер,Йоганн Волфганг фон Гёте (Олмон), Виктор Гюго (Франсия), Ромен Роллан (Франсия), Франсуа Рабле (Франсия), Жан Расин, Мольер, Ла-фонтен, Волтер, Монтескё, Жан-Жак Руссо, Бомарше (Франсия), Калдерон (Испания), Голдони, Готси (Италия), Мигел Сервантес (Испания), Даниел Дефо (Англия), Валтер Скотт (Шотландия), Фредерик Стендал (Франсия), Чорч Бафрон (Англия), Оноре де Балзак (Франсия), Александр Дюма (Франсия), Жорж Санд (Франсия), Ханс Кристиан Андерсен (Дания), Вилям Теккерей (Англия), Чарлз Диккенс (Англия), Гюстав Флобер (Франсия), Жюл Верн (Франсия), Эмил Золя (Франсия), Анатол Франс (Франсия), Ги де Мопассан (Франсия), Чорч Бернард Шоу (Англия), Артур Конан Дойл (Англия), Этел Лилиан Войнич (Англия), Редярд Киплинг (Англия), Марсел Пруст (Франсия), Верциния Вулф (Англия), Франс Кафка (Австрия), Грэм Грин (Англия), Жан-Пол Сартр (Франсия), Албер Камю (Франсия), Дэвид Митчелл (Англия), Чоан Роулинг (Англия), Генрик Ибсен (Норвегия), Шарлотта Бронте (Англия), Эмили Бронте (Англия), Генрик Сенкевич (Литва-Лаштон), Морис Метерлинк (Нидерланд), Бернард Шоу (Англия), Томас Манн (Олмон), Герман Гессе (Олмон), Сомерсет Моэм (Англия), Ярослав Гашек (Чехия), Кадзуо Исигуро (Япония - Англия), Меша Селимович (Сербия-Босния-Герсеговина), Жозе Сарамаго (Португалия), Олдос Хаксли (Англия), Эрих Мария Ремарк (Олмон), Эрнст Теодор Амадей Гофман (Олмон), Антуан де Сент-Экзюпери (Франсия), Чорч Оруэлл (Англия) ва дигарон;

- адабиони Эрону Афғонистон, Ҳиндустон ва Покистон дар баҳши назм, наср ва драма - Муҳаммад Иқболи Лоҳурӣ (Покистон), Маликушшуаро Баҳрр (Эрон), Ними Юшиҷ (Эрон), Эраҷ Мирзо (Эрон), Парвини Эътисомӣ (Эрон), Халилуллоҳи Халилӣ (Афғонистон), Зибё Қоризода (Афғонистон), Аҳмади Шомлу (Эрон), Сухробӣ Сипехрӣ (Эрон), Нодир Нодирпур (Эрон), Бориқ Шафёӣ (Афғонистон), Фурӯғи Фаррухзод (Эрон), Нусрати Раҳмонӣ (Эрон), Восифи Бохтарӣ (Афғонистон), дар баҳши наср — Муртзо Мушфиқ Қозимӣ (Эрон), Содик Ҳидоят (Эрон), Бузург Алавай (Эрон), Симин Донишвар (Эрон), Хушанг Гулширӣ (Эрон), Маҳмуди Давлатободӣ (Эрон), Аббос Маъруфӣ (Эрон), Робиндранат Такур (Ҳиндустон), Прем Чанд (Ҳиндустон), Урҳон Помук (Туркия), Азиз Несин (Туркия) ва дигарон;

- адабиёти Осиё ва кишварҳои арабӣ дар баҳши назм, наср ва драма - Рюносскэ Акутагава (Япония), Кубо Абэ (Япония), Лу Син (Чин), Мо Ян (Чин), Чуброн Халил Чуброн (Лубон), Нақиб Маҳфуз (Ҷумҳурии Мисри Араб), Азиз Несин (Туркия), Иброҳим Ал-Қуни (Лубон), Маҳмуд Саид (Ироқ), Муҳаммад Зифзоф (Марокаш) ва дигарон.

Замимаи 1
ба Амри Президенти
Ҷумҳурии Тоҷикистон
аз 1 январи соли 2024, №АП-481

НИЗОМНОМАИ ОЗМУНИ ҶУМҲУРИЯВИИ «ИЛМ - ФУРӯҒИ МАЪРИФАТ»

1. МУҚАРРАРОТИ УМУМИ

- Озмуни ҷумҳуриявии «Илм - Фурӯғи маърифат» (минбаъд - Озмон) тахти сарпарастии Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон бо мақсади амалисозии «Бистсолаи омӯзиш ва рушди фанҳои табиатшиносӣ, дақиқ ва риёзӣ дар соҳаи илму маориф» баргузор карда мешавад.
- Озмон бо мақсади рушди тафаккури техникӣ, тарғиби ҷаҳонбинии илмӣ, дастрасӣ пайдо кардан ба техникаву техно-логия, тавсеаи ихтироъкорӣ ва навоарӣ, пайвасти илм бо истеҳсолот, ҷалби бештари хонандагону донишҷӯён ва дигар кишҳои ҷомеа ба омӯзиши фанҳои риёзӣ, дақиқ ва табиӣ, ҳамчу-нин дарёфт ва муаррифии истеъдодҳои нав дар ин самтҳо байни хонандагони муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ бо тақсирот ба ду гуруҳ дар алоҳидгӣ - муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ ва муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумии шакли нав (литсейҳо, гимназияҳо ва муассисаҳои таълимии президентӣ ва хусусӣ), хонандагону донишҷӯёи муассисаҳои таҳсилоти ибти-доӣ, миёна ва олии касбӣ (бакалаврон ва магистрон), ходимони илмӣ (ба истиснои докторони илм, профессорон, узви вобаста ва пайвастаи Академияи миллии илмҳо ва академияҳои соҳавӣ), аспиран-тон, докторантон, унвонҷӯён, докторантҳо аз рӯйи ихтисос ва докторантони ҳабилятат, омӯзгорони муассисаҳои таълимии ҳамаи зинаҳои таҳсилот, муҳандисон, конструкторон ва дигар намондагони касбу кори гуногун баргузор мегардад.
- Озмон аз рӯйи ҳафт номинатсия гузаронда мешавад:
 - математика (арифметика, алгебра, геометрия);
 - физика ба астрономия;
 - химия;
 - биология (ботаника, зоология, анатомия);
 - география;
 - технологияи иттилоотӣ;
 - ихтироъкорӣ ва навоарӣ.

2. САРПАРАСТ ВА МАСЪУЛОНИ ОЗМУН

- Сарпарастӣ Озмон Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон мебошад.
- Масъулони баргузории Озмон Академияи миллии илмҳо, вазоратҳои маориф ва илм, саноат ва технологияҳои нав, рушди иқтисод ва савдо, кишоварзӣ ва Саридораи геология мебошанд.
- Кумитаҳои телевизион ва радио, кор бо ҷавонон ва варзш, кор бо занон ва оила, Агентии миллии иттилоотӣ Тоҷикистон «Ховар» ва наشريҳои давлатӣ дар тарғиб, ҷалб ва ҷараёни баргузории Озмон иштирок мекунанд.
- Мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, вилоятҳои Хатлону Сугд, шаҳри Душанбе, шаҳру ноҳияҳо, роҳбарони муассисаҳои илмӣно таҳқиқотӣ, таҳ-силоти ибтидоӣ, миёна ва олии касбӣ ҷиҳати дар сатҳи баланд ташиил ва баргузор намудани даврҳои якум, дуюм ва сеюми Озмон масъул буда, ғолибон, омӯзгорон ва волидайнӣ онҳоро аз ҷиҳати моддӣ ва маънавӣ ҳавасманд мегардонанд.
- Дар Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, вилоятҳои Хатлону Сугд, шаҳри Душанбе, шаҳру ноҳияҳо, раёсат, шӯьба ва бахшҳои рушди иқтимоӣ ва робита бо ҷомеа, маориф, фарҳанг, кор бо ҷавонон ва варзш, занон ва оила ва дар муассисаҳои илмӣно таҳқиқотӣ ва муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ, ибтидоӣ, миёна ва олии касбӣ роҳбарони онҳо масъули ташиил ва баргузории Озмон мебошанд.

3. КОМИССИЯИ ОЗМУН

- Барои гузаронидани Озмуни «Илм - Фурӯғи маърифат» комиссияи ҷумҳуриявӣ (минбаъд - комиссияи Озмон) таъсис дода мешавад, ки ҳайати он бо Амри Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар мегардад.
- Ваколати комиссияи Озмон:
 - таҳияи ҷадвали баргузории Озмон ва назорати он;
 - тасдиқи тартиб, талабот ва тавзеҳот оид ба Озмон;
 - муайян намудани ҷойи баргузории даври сеюми Озмон дар шаҳру ноҳияҳои тобеи ҷумҳурий;
 - тасдиқи ҳайати ҳақамон барои даврҳои сеюм ва ҷоруми Озмон;
 - гузаронидани семинарҳои машваратӣ барои ҳайати ҳақамон ва масъулони гузаронидани Озмон дар тамоми даврҳо;
 - назорати риояи талабот ва пешниҳоди тавсияҳо ба довта-лабони Озмон;
 - омӯзиш ва тавсияи ҳуҷҷатҳои пешниҳодшудаи иштирокчиёни Озмон ба даври ҷорум;
 - таъсиси комиссияи апеллятсионӣ;
 - баррасии пешниҳодҳои ҳайати ҳақамон ва арзу шикоятӣ довталабон ва иштирокчиён;
 - тасдиқ ва эълони натиҷаи ҳулосаи ҳайати ҳақамони Озмуни даври сеюм ва ҷорум;
 - ҷамъбасти натиҷаи ниҳой ва пешниҳоди он ба Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон барои маълумот ва шиносӣ.

4. ТАРТИБИ БАРГУЗОРИИ ОЗМУН

- Озмон аз ҷор давр иборат буда, моҳҳои апрел - октябр ба таври зайл ташиил ва гузаронида мешавад:
 - даври якум - моҳи апрел дар муассисаҳои таълими, муас-сисаҳои илмӣ ва дигар ташиилотҳо;
 - даври дуюм - нимаи дуюми моҳи май дар маркази шаҳр ва ноҳияҳо;
 - даври сеюм - нимаи дуюми моҳи сентябр дар Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, вилоятҳои Хатлону Сугд, шаҳри Душанбе ва шаҳру ноҳияҳои тобеи ҷумҳурий;
 - даври ҷорум - даври ҷумҳуриявӣ барои ғолибони ҷойҳои якум, дуюм ва сеюми даври сеюми Озмон моҳи октябр дар муассисаҳои илмӣи Академияи миллии илмҳо ва муассисаҳои таълимии сохтори Вазорати маориф ва илм баргузор мегардад.
- Протоколи ҳайати ҳақамони даври сеюм ба даври ҷорум бо имзои раиси Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, вило-ятҳои Хатлону Сугд, шаҳри Душанбе ва шаҳру ноҳияҳои тобеи ҷумҳурий, роҳбарони муассисаҳои таълими, илмӣ ва раиси ҳа-қамон ба комиссияи Озмон пешниҳод мешавад.
- Ҷойи баргузории даврҳои якуму дуюм ва сеюми Озмон дар Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, вилоятҳои Хатлону Сугд, шаҳри Душанбе ва шаҳру ноҳияҳо аз ҷониби мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ ва дар муассисаҳои илмӣно таҳқиқотӣ, таҳсилоти ибтидоӣ, миёна ва олии касбӣ аз тарафи роҳбарони онҳо муайян карда мешавад.
- Масъулияти баргузории даврҳои якум, дуюм, сеюм ва ҷоруми Озмон тавассути воситаҳои ахбори омма васеъ инъикос ва пахш мегардад. Ҷараёни баргузории даври ҷорум пурра тавассути телевизионҳои давлатӣ сабт ва намоиш дода мешавад.
- Мухлати пешниҳоди ҳуҷҷатҳои ғолибони ҷойҳои якум, дуюм ва сеюми даври сеюм барои иштирок дар даври ҷорум ба комиссияи Озмон то 1-уми октябр муқаррар карда мешавад. Дар ҳар як даври Озмон 6 ғолиб: ҷойҳои якум — 1 нафар, дуюм - 2 нафар ва сеюм - 3 нафар муайян карда мешавад.
- Миёни роҳбарии муассисаи таълими, омӯзгор ва довталаб (дар шаҳри падару модар ва ё сарпарастаи ваи) метавонад шарт-нома ҷиҳати омода намудани довталаб ба имзо расонида шавад.
- Академияи миллии илмҳо, вазоратҳои маориф ва илм, фарҳанг, Кумитаи телевизион ва радио масъули раванди гузаро-нидани маросими тантанавии супоридани ҷоизаҳо ба ғолибони даври ҷоруми Озмон мебошанд.

5. ШАРТҲОИ ИШТИРОК ДАР ОЗМУН

- Дар Озмон шахравандони кишвар, аз ҷумла хонандагони муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ бо ду гуруҳ дар алоҳи-дагӣ - муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ ва муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумии типи нав (литсейҳо, гимназияҳо ва муассисаҳои таълимии президентӣ ва хусусӣ), хонандагону донишҷӯёи муассисаҳои таҳсилоти ибтидоӣ, миёна ва олии касбӣ (бакалаврон ва магистрон), ходимони илмӣ (ба истис-нои докторони илм, профессорон, узви вобаста ва пайвастаи Академияи миллии илмҳо ва академияҳои соҳавӣ), аспиран-тон, докторантон, унвонҷӯён, докторантҳо аз рӯйи ихтисос ва докторантони ҳабилятат, омӯзгорони муассисаҳои таълимии ҳамаи зинаҳои таҳсилот, омӯзгорони докторони илм, профес-сорон, узви вобаста ва пайвастаи Академияи миллии илмҳо ва академияҳои соҳавӣ), муҳандисон, конструкторон ва дигар намондагони касбу кори гуногун иштирок карда метавонанд.
- Шартҳои ташиил ва баргузории Озмон аз ҷониби комис-сияи Озмон назорат карда мешавад.
- Довталаб 10 рӯз пеш аз огози Озмон санадҳои зеринро бо ариза ба комиссияи Озмон пешниҳод менамояд:
 - маълумотномаи ягонаи довталаб (мувофиқи шакли аз ҷониби котиботи Озмон пешниҳодшуда);
 - тарҷумай ҳол (шакли тасдиқшудаи намунаи он аз ҷониби Академияи миллии илмҳо пешниҳод мешавад);
 - 4 дона сурати 3х4;
 - маълумотнома аз макони зист ё ҷойи таҳсил;
 - маълумотнома доир ба ихтисос, патент ва ё шаҳодатно-маи муаллифӣ (барои ихтироъкорон ва навоарон).
- Мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии Вилояти Мух-тори Кӯҳистони Бадахшон, вилоятҳои Сугд, Хатлон, шаҳри Душанбе ва шаҳру ноҳияҳо комиссияи қабули ҳуҷҷатҳои дов-талабони Озмунро таъсис дода, як нафарро ба таври ҳатмӣ котиби масъул таъин менамояд. Котибони масъули комиссия-ҳои қабул ҳуҷҷатҳои довталабонро санҷида, дар асоси санад онро ба комиссияи ҷумҳуриявӣ пешниҳод мекунанд. Котиби масъули комиссия суроға, рӯз ва ҷойи баргузории Озмунро ба довталабон тавассути воситаҳои ахбори омма ва масъулон эълон менамояд.
- Ғолибони даври ҷоруми Озмон, ки сазовори ҷойҳои якум, дуюм, сеюм ва барандаи Шохҷоиза гардидааст, то се сол дар Озмон ва минбаъд дар номинатсияи ғолибмодадаш ҳуқуқи иштирок карданро надорад.
- Барои иштирок дар даври ҷоруми Озмон ба комиссияи Озмон иловатан ҳуҷҷатҳои зерин дар шакли хаттӣ ва электронӣ пешниҳод карда мешавад:
 - маълумоти мухтасар дар бораи довталаб;
 - нусхаи патент ва ё шаҳодатномаи муаллифӣ;
 - номгуи дастгоҳ ва таҷхизоти ихтироъшуда;
 - пешниҳодҳои хусусияти навоваридошта;
 - протоколи даври сеюми Озмон.

6. ТАЛАБОТ БА ИШТИРОКЧИЁНИ ОЗМУН

- Донишу истеъдоди иштирокчиёни Озмон аз рӯйи до-нишҳои назариявии донистанӣ қонуну қоидаҳо, теоремаву аксиомаҳо, назарияҳо, дуруст фаҳмонда додани моҳияти ҳодисаҳо ва равандҳои табиат, ҳалли масъалаҳои амалӣ ва на-ворариҳо муайян карда мешавад. Агар иштирокчи хонандаи муассисаи таҳсилоти миёнаи умумӣ дар даврҳои якуму дуюм ва сеюм ба қайд гирифта шуда бошад ва дар даври ҷорум донишҷӯйи муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ шуда бошад, ҳамчун хонанда дар даври ҷорум иштирок мекунанд.
- Як шахс танҳо дар як номинатсия аз номи як муассиса ё маҳали зист дар Озмон иштирок карда метавонад.

7. МЕЪЁРҲОИ АРЗЁБИИ ҒОЛИБОНИ ОЗМУН

- Вобаста ба номинатсияи пешниҳоди супоришҳои Оз-мун (10 супориш ё саволу масъала) дар шакли зерин сурат мегард:
 - дар математика 40% назариявӣ ва 60% амалӣ;
 - дар физика ва астрономия 50% назариявӣ ва 50% амалӣ-омзониш (бо таносуби 80% физика ва 20% астрономия);
 - дар химия 40% назариявӣ, 40% хаттӣ-амалӣ ва 20% омзониш;
 - дар биология 50% назариявӣ ва 50% амалӣ;
 - дар география 50% назариявӣ ва 50% амалӣ;
 - дар технологияи информатсионӣ 20% назариявӣ ва 80% амалӣ;
 - дар ихтироъкорӣ ва навоарӣ аз рӯйи пешниҳоди их-тироот ва навоарӣ, аз ҷумла дастгоҳу таҷхизот, техникаву технология, наву намунаҳои нави зироат, дарахту буттаҳо ва маводи доруворӣ.

28. Бо мақсади баҳогузории намудан ба дониш, маҳорат ва малакаи довталабон аз ҷониби комиссияи Озмон ҷадвали 100-хола (ба ҳар савол ё супориш то 10 ҳол) муқаррар карда шуда, ҳайати ҳақамони Озмон ба дараҷаи маҳорат ва истеъдоди довталабон аз рӯйи меъёрҳои зерин баҳо медиҳанд:

- барои ба пуррагӣ ҷавоб додан ба саволҳои назариявӣ, ду-руст пешниҳод намудани қонуну қоидаҳо, назарияҳо, теорема ва аксиомаҳо, моҳияти ҳодисаҳои табиат, дуруст ҳал кардани мисолу масъалаҳо, пурра анҷом додани қорҳои омзониш то 10 ҳол, барои ҷавоби аз ҳуб болотар то 8 ҳол, барои ҷавоби ҳуб то 6 ҳол, барои ҷавоби аз миёна бехтар то 4 ҳол, барои ҷавоби миёна то 3 ҳол, барои ҷавоби заиф то 2 ҳол гузошта шуда, барои ҷавоби ғайриқаноатбахш ҳол дода намешавад;
- барои ихтироъкорон то 100 ҳол ба ихтирооте дода мешавад, ки он бо патент (ё шаҳодатномаи муаллифӣ)-и байналмилалӣи ташиилотҳои эътирофгардида ва ё ҷумҳурий ҳифз шудааст, дар истеҳсолот ҷорӣ гардидааст ё имкони ҷорӣ шуданро дорад, самаранокии иқтисодияш муайян гардидааст, унсурҳои навоарӣ мавҷуд буда, натиҷаи тифчратикунони он пешниҳод шуда бошад. Баҳои то 80 ҳол ба ихтирооте дода мешавад, ки дар он хусусиятҳои навоарӣ мавҷуд аст, имкони дар истеҳсолот ҷорӣ шуданро дорад, самаранокии иқтисодияш муайян гардидааст, вале бо патент тасдиқи худро наёфтааст. То 60 ҳол барои ихтирооте дода мешавад, ки дар он унсурҳои навоарӣ ҷой доранд, то 50 ҳол барои сохтани конструксияҳои муайян, ки унсурҳои навоарӣ надорад, дода мешавад. Барои намунаҳои дастовардҳои аллакай мавҷуда то 30 ҳол дода мешавад;
- барои иштирок дар даврҳои сеюм ва ҷорум дар номинат-сияи ихтироъкорӣ ва навоарӣ байни донишҷӯён, ходимони илмӣ ва намондагони касбу кори гуногун дар сурати набудани ҳуҷҷати муҳофизатӣ ба ихтироъ (патент, нахустпатент, пате-нти авруосиёнии муаллифи ихтироъ) иҷозат дода намешавад;
- саволҳои назариявӣ дар шакли хаттӣ ба иштирокчиён пешниҳод карда мешавад;
- барои ҷавоби пурра додан ба саволи назариявӣ, пешниҳоди алгоритми кори барнома ва сохтани барномае, ки масъалаи додашударо пурра ҳал намояд ва пешниҳоди натиҷаҳои саҳеҳ то 10 ҳол дода мешавад. Барои ҷавобҳо ба саволҳои назари-явӣ, пешниҳоди алгоритми кори барнома ва сохтани барномае, ки масъалаи додашударо ҳал намояд, то 8 ҳол, барои ҷавобҳо ба саволи назариявӣ, пешниҳоди алгоритми кори барнома ё сохтани барномае, ки масъалаи додашударо ҳал намояд то 6 ҳол, барои ҷавоб ба саволи назариявӣ, пешниҳоди алгоритми кори барнома ё сохтани барнома то 4 ҳол, барои ҷавоб танҳо ба саволи назариявӣ то 2 ҳол дода мешавад;
- ҳоли натиҷавии бадастовардаи иштирокчиён дар асоси ҳисоби қимати миёнаи ҳоли гузоштаи ҳар як узви ҳайати ҳа-камон муайян карда мешавад;
- дар сурати аз 70% кам ба даст овардани ҳолҳо дар номи-натсия ҷойи якум дода намешавад.

8. ҲАЙАТИ ҲАҚАМОН

- Шумора ва ҳайати ҳақамонро комиссияи Озмон муайян мекунанд.
- Ҳайати ҳақамони Озмон дар Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, вилоятҳои Хатлону Сугд, шаҳри Душанбе ва шаҳру ноҳияҳо қорҳои зеринро иҷро мекунанд:
 - тибқи пешниҳоди комиссияи Озмон донишу истеъдоди иштирокчиёно натиҷагирӣ мекунанд;
 - ҳолҳоро муқаррар карда, бо овоздиҳии қушода ғолибро муайян менамоянд;
 - натиҷаи Озмон дар протокол дарҷ гардида, бо имзои аъзои ҳақамон тасдиқ карда мешавад.

- Ба ҳайати ҳақамони Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадах-шон, вилоятҳои Хатлону Сугд, шаҳри Душанбе ва шаҳру ноҳи-яҳо, деҳоту шаҳрак намондагони раёсат, шӯьба ва бахшҳои мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ, омӯзгорон, олимону муҳаққиқон ворид мешаванд.
- Шахсе, ки шогирд ё узви оилаи ӯ дар Озмон иштирок ме-кунад, ҳуқуқи ба ҳайати ҳақамон шомил гардиданро надорад.
- Ҳулосаи ҳайати ҳақамони даврҳои сеюм ва ҷорум дар комиссияи Озмон баррасӣ ва тасдиқ карда мешавад.
- Комиссияи Озмон дар ҳолати ҷавобгуӣ набудани ҳу-лосаи ҳайати ҳақамон ба талаботи низоомномаи мазкур (дар ҳолатҳои истисноӣ ва ё муайян гардидани иштибоҳоти техникӣ) ҳуқуқи бекор кардани онро дорад. Ҳамчунин, дар сурати ба вучуд омадани мушкилоте, ки дар низоомномаи мазкур пешбинӣ нашудаанд, комиссияи Озмон ваколати ҳалли онро дорад.
- Ҳайати ҳақамони даври ниҳони Озмон бо инобати мутахассисон аз ҳамаи муассисаҳои илмӣ ва таҳсилоти олии касбии соҳавии кишвар таъин карда мешаванд.

9. ТАРТИБИ ПЕШНИҲОД БАРОИ ДАРЁФТИ ШОҲҶОИЗА

36. Барои дарёфти Шохҷоиза довталабе роҳ дода мешавад, ки дар даври ҷумҳуриявӣ аз рӯйи номинатсияи ихтироъкорӣ ва навоарӣ ҷойи якумро сазовор гардидааст.

37. Агар барандаи Шохҷоиза намонда аз табақаҳои касбу кори гуногун бошад, бо пешниҳоди комиссияи Озмон бо тарти-би муқарраргардида бо мукофоти соҳавӣ сарфароз гардонида мешавад.

10. ТАЪМИНОТИ МОЛИЯВИИ ОЗМУН

- Ҳароҷоти даврҳои якум, дуюм, сеюм, таъмини сафар-ҳарҷи ва будубоши ҳайати ҳақамон дар ин даврҳои Озмон, хароҷоти вобаста ба сафарбаркунӣ ва будубоши ғолибон ва омӯзгорони онҳо ба даври ҷоруми Озмон аз ҳисоби бучети мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, вилоятҳои Хатлон ва Сугд, шаҳри Душанбе ва шаҳру ноҳияҳо, роҳбарони муассисаҳои илмӣно таҳқиқотӣ, таҳсилоти ибтидоӣ, миёна ва олии касбӣ ва дигар сарчашмаҳои маблағгузории бо қонунгузорӣ манънагардида пардохт карда мешавад.
- Ғолибони даврҳои якум, дуюм, сеюми Озмон ва омӯз-горону волидони онҳо аз ҷониби мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, вилоятҳои Хатлон ва Сугд, шаҳри Душанбе, шаҳру ноҳияҳо ва ташиилоту муассисаҳо ба таври моддию маънавӣ ҳавасманд гардонида мешаванд

(Идома аз саҳ. 6)

Замимаи 3
ба Амри Президенти
Ҷумҳурии Тоҷикистон
аз 1 январи соли 2024,
№АП-481

ҶОИЗАҲОИ ОЗМУНИ ҶУМҲУРИЯВИИ «ИЛМ - ФУРӯҒИ МАЪРИФАТ»

1. Хонандагони муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ
ва ибтидоии касбӣ

№	Маблағ барои як номинат- сия	Шумораи ҷои- загирандагон (нафар)	Маблағи умумӣ (бо сомонӣ)
1.1. Номинатсияи математика (арифметика, алгебра, геометрия)			
1	Ҷойи якум	35 000	1 35 000
2	Ҷойи дуюм	25 000	2 50 000
3	Ҷойи сеюм	15 000	3 45 000
Ҳамагӣ			
1.2. Номинатсияи физика ва астрономия			
1	Ҷойи якум	35 000	1 35 000
2	Ҷойи дуюм	25 000	2 50 000
3	Ҷойи сеюм	15 000	3 45 000
Ҳамагӣ			
1.3. Номинатсияи химия			
1	Ҷойи якум	35 000	1 35 000
2	Ҷойи дуюм	25 000	2 50 000
3	Ҷойи сеюм	15 000	3 45 000
Ҳамагӣ			
1.4. Номинатсияи биология (ботаника, зоология, анатомия)			
1	Ҷойи якум	35 000	1 35 000
2	Ҷойи дуюм	25 000	2 50 000
3	Ҷойи сеюм	15 000	3 45 000
Ҳамагӣ			
1.5. Номинатсияи география			
1	Ҷойи якум	35 000	1 35 000
2	Ҷойи дуюм	25 000	2 50 000
3	Ҷойи сеюм	15 000	3 45 000
Ҳамагӣ			
1.6. Номинатсияи технологияи иттилоотӣ			
1	Ҷойи якум	35 000	1 35 000
2	Ҷойи дуюм	25 000	2 50 000
3	Ҷойи сеюм	15 000	3 45 000
Ҳамагӣ			
1.7. Номинатсияи ихтироъкорӣ ва навоарӣ			
1	Ҷойи якум	35 000	1 35 000
2	Ҷойи дуюм	25 000	2 50 000
3	Ҷойи сеюм	15 000	3 45 000
Ҳамагӣ			

2. Хонандагони муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумии
типи нав (литсейҳо, гимназияҳо, муассисаҳои таълимии
президентӣ ва хусусӣ)

№	Маблағ барои як номинатсия	Шумораи ҷои- загирандагон (нафар)	Маблағи умумӣ (бо сомонӣ)
2.1. Номинатсияи математика (арифметика, алгебра, геометрия)			
1	Ҷойи якум	35 000	1 35 000
2	Ҷойи дуюм	25 000	2 50 000
3	Ҷойи сеюм	15 000	3 45 000
Ҳамагӣ			
2.2. Номинатсияи физика ва астрономия			
1	Ҷойи якум	35 000	1 35 000
2	Ҷойи дуюм	25 000	2 50 000
3	Ҷойи сеюм	15 000	3 45 000
Ҳамагӣ			
2.3. Номинатсияи химия			
1	Ҷойи якум	35 000	1 35 000
2	Ҷойи дуюм	25 000	2 50 000
3	Ҷойи сеюм	15 000	3 45 000
Ҳамагӣ			
2.4. Номинатсияи биология (ботаника, зоология, анатомия)			
1	Ҷойи якум	35 000	1 35 000
2	Ҷойи дуюм	25 000	2 50 000
3	Ҷойи сеюм	15 000	3 45 000
Ҳамагӣ			
2.5. Номинатсияи география			
1	Ҷойи якум	35 000	1 35 000
2	Ҷойи дуюм	25 000	2 50 000
3	Ҷойи сеюм	15 000	3 45 000
Ҳамагӣ			
2.6. Номинатсияи технологияи иттилоотӣ			
1	Ҷойи якум	35 000	1 35 000
2	Ҷойи дуюм	25 000	2 50 000
3	Ҷойи сеюм	15 000	3 45 000
Ҳамагӣ			
2.7. Номинатсияи ихтироъкорӣ ва навоарӣ			
1	Ҷойи якум	35 000	1 35 000
2	Ҷойи дуюм	25 000	2 50 000
3	Ҷойи сеюм	15 000	3 45 000
Ҳамагӣ			

3. Донишҷӯёни муассисаҳои
таҳсилоти миёна ва олиии касбӣ

№	Маблағ барои як номинатсия	Шумораи ҷои- загирандагон (нафар)	Маблағи умумӣ
3.1. Номинатсияи математика (арифметика, алгебра, геометрия)			
1	Ҷойи якум	35 000	1 35 000
2	Ҷойи дуюм	25 000	2 50 000
3	Ҷойи сеюм	15 000	3 45 000
Ҳамагӣ			
3.2. Номинатсияи физика ва астрономия			
1	Ҷойи якум	35 000	1 35 000
2	Ҷойи дуюм	25 000	2 50 000
3	Ҷойи сеюм	15 000	3 45 000
Ҳамагӣ			
3.3. Номинатсияи химия			
1	Ҷойи якум	35 000	1 35 000
2	Ҷойи дуюм	25 000	2 50 000
3	Ҷойи сеюм	15 000	3 45 000
Ҳамагӣ			
3.4. Номинатсияи биология (ботаника, зоология, анатомия)			
1	Ҷойи якум	35 000	1 35 000
2	Ҷойи дуюм	25 000	2 50 000
3	Ҷойи сеюм	15 000	3 45 000
Ҳамагӣ			
3.5. Номинатсияи география			
1	Ҷойи якум	35 000	1 35 000
2	Ҷойи дуюм	25 000	2 50 000
3	Ҷойи сеюм	15 000	3 45 000
Ҳамагӣ			

3.6. Номинатсияи технологияи компютерӣ			
1	Ҷойи якум	35 000	1 35 000
2	Ҷойи дуюм	25 000	2 50 000
3	Ҷойи сеюм	15 000	3 45 000
Ҳамагӣ			
3.7. Номинатсияи ихтироъкорӣ ва навоарӣ			
1	Ҷойи якум	35 000	1 35 000
2	Ҷойи дуюм	25 000	2 50 000
3	Ҷойи сеюм	15 000	3 45 000
Ҳамагӣ			

4. Ходимони илмӣ, аспирантону докторантон, докторантон
аз рӯйи ихтисос, докторантони ҳабилятат ва унвонҷӯён,
омӯзгорони муассисаҳои таълимӣ, муҳандисон,
конструкторон ва намоёндагони касбу кори ғуноғун

4.1. Номинатсияи ихтироъкорӣ ва навоарӣ			
1	Ҷойи якум	35 000	1 35 000
2	Ҷойи дуюм	25 000	2 50 000
3	Ҷойи сеюм	15 000	3 45 000
Ҳамагӣ			
Ҷамъи иштирокчиён 132 нафар			

5. Шоҳҷоиза барои ихтироъкорон ва навоарон

№	Маблағ барои як номинатсия	Шумораи ҷои- загирандагон (нафар)	Маблағи умумӣ
	70 000	1	70 000

6. Омӯзгорони хонандагони муассисаҳои таҳсилоти
миёнаи умумӣ ва ибтидоии касбӣ

№	Маблағ барои як номинатсия	Шумораи ҷои- загирандагон (нафар)	Маблағи умумӣ (бо сомонӣ)
Номинатсияи математика (арифметика, алгебра, геометрия)			
1	Ҷойи якум	10 000	1 10 000
2	Ҷойи дуюм	10 000	2 20 000
3	Ҷойи сеюм	10 000	3 30 000
Ҳамагӣ			
Номинатсияи физика ва астрономия			
1	Ҷойи якум	10 000	1 10 000
2	Ҷойи дуюм	10 000	2 20 000
3	Ҷойи сеюм	10 000	3 30 000
Ҳамагӣ			
Номинатсияи химия			
1	Ҷойи якум	10 000	1 10 000
2	Ҷойи дуюм	10 000	2 20 000
3	Ҷойи сеюм	10 000	3 30 000
Ҳамагӣ			
Номинатсияи биология (ботаника, зоология, анатомия)			
1	Ҷойи якум	10 000	1 10 000
2	Ҷойи дуюм	10 000	2 20 000
3	Ҷойи сеюм	10 000	3 30 000
Ҳамагӣ			
Номинатсияи география			
1	Ҷойи якум	10 000	1 10 000
2	Ҷойи дуюм	10 000	2 20 000
3	Ҷойи сеюм	10 000	3 30 000
Ҳамагӣ			
Номинатсияи технологияи иттилоотӣ			
1	Ҷойи якум	10 000	1 10 000
2	Ҷойи дуюм	10 000	2 20 000
3	Ҷойи сеюм	10 000	3 30 000
Ҳамагӣ			
Номинатсияи ихтироъкорӣ ва навоарӣ			
1	Ҷойи якум	10 000	1 10 000
2	Ҷойи дуюм	10 000	2 20 000
3	Ҷойи сеюм	10 000	3 30 000
Ҳамагӣ			
Ҷамъи омӯзгорон			
42 нафар			

7. Омӯзгорони хонандагони муассисаҳои таҳсилоти
миёнаи умумии типи нав (литсейҳо, гимназияҳо,
муассисаҳои таълимии президентӣ ва хусусӣ)

№	Маблағ барои як номинатсия	Шумораи ҷои- загирандагон (нафар)	Маблағи умумӣ (бо сомонӣ)
Номинатсияи математика (арифметика, алгебра, геометрия)			
1	Ҷойи якум	10 000	1 10 000
2	Ҷойи дуюм	10 000	2 20 000
3	Ҷойи сеюм	10 000	3 30 000
Ҳамагӣ			
Номинатсияи физика ва астрономия			
1	Ҷойи якум	10 000	1 10 000
2	Ҷойи дуюм	10 000	2 20 000
3	Ҷойи сеюм	10 000	3 30 000
Ҳамагӣ			
Номинатсияи химия			
1	Ҷойи якум	10 000	1 10 000
2	Ҷойи дуюм	10 000	2 20 000
3	Ҷойи сеюм	10 000	3 30 000
Ҳамагӣ			
Номинатсияи биология (ботаника, зоология, анатомия)			
1	Ҷойи якум	10 000	1 10 000
2	Ҷойи дуюм	10 000	2 20 000
3	Ҷойи сеюм	10 000	3 30 000
Ҳамагӣ			
Номинатсияи география			
1	Ҷойи якум	10 000	1 10 000
2	Ҷойи дуюм	10 000	2 20 000
3	Ҷойи сеюм	10 000	3 30 000
Ҳамагӣ			
Номинатсияи технологияи иттилоотӣ			
1	Ҷойи якум	10 000	1 10 000
2	Ҷойи дуюм	10 000	2 20 000
3	Ҷойи сеюм	10 000	3 30 000
Ҳамагӣ			
Номинатсияи ихтироъкорӣ ва навоарӣ			
1	Ҷойи якум	10 000	1 10 000
2	Ҷойи дуюм	10 000	2 20 000
3	Ҷойи сеюм	10 000	3 30 000
Ҳамагӣ			
Ҷамъи омӯзгорон			
42 нафар			

Хароҷоти иловагӣ

№	Хароҷот	Маблағи умумӣ (бо сомонӣ)
1	Омода кардани ҷомҳои Шоҳҷоиза, ҷойҳои якум, дуҷум, сеҷум ва «Диплом»-и ғолибони Озмун ва хароҷоти дигар	315 000 (сесаду понздаҳ ҳазор)

Маблағи умумӣ

№	Ҷоиза ва хароҷот	Шумораи умумӣ	Маблағи умумӣ (бо сомонӣ)
1	Барои ҷоизаҳо ва Шоҳҷоиза	132 + 1	2 930 000
2	Барои омӯзгорон	84	840 000
3	Омода кардани ҷомҳои Шоҳҷоиза, ҷойҳои якум, дуҷум, сеҷум ва «Диплом»-и ғолибони Озмун ва хароҷоти дигар	-	315 000
Ҳамагӣ			
4 085 000			

ШАРҲИ

АМРИ ПРЕЗИДЕНТИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН ОИД БА ОЗМУНИ ҶУМҲУРИЯВИИ «ТОҶИКИСТОН - ВАТАНИ АЗИЗИ МАН» ДАР СОЛИ 2024

Озмуни ҷумҳуриявии «Тоҷикистон - Ватани
азизи ман» таҳти сарпарастии Асосгузори
сулҳу ваҳдати миллӣ - Пешвои миллат, Пре-
зиденти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам
Эмомалӣ Раҳмон аз соли 2019 инҷониб баргу-
зор шуда, мақсади озмун муаррифии фарҳанги
волои миллати тоҷик, таблиғ ва эҳёи санъати
миллӣ, эҳтиром ва арҷгузорӣ ба суннатҳои
неки аҷдодӣ, баланд бардоштани сатҳи касбии
асарҳои нави мусиқӣ, навозандагӣ, сароянда-
гӣ, маҳорати касбии ҳунари мусаввирий, ҳайкал-
тарошӣ, ороишгарӣ ва либосдӯзӣ, интиҳоби на-
мунаҳои беҳтарини оҳангу суруд, коллексияҳо
ва асарҳои рассомӣ мебошад.

Дар соли 2024 ба озмун номинатсия нав - оҳангсозӣ
- бастакорӣ ворид карда шуда, интизор меравад, ки
ба ин восита истеъдодҳои ҷавон дар санъати касбии
мусиқии миллӣ рӯйи кор меоянд.

Ба шарофати сулҳу субот ва рушди иқтисоди-
ёти кишвар имрӯз миллатҳои ғуноғун, бахусус аз
кишварҳои ҳамзабону ҳамфарҳанг, дар Тоҷикистон
таҳсил ва кору фаъолият дошта, аз суруду мусиқии
халқӣ тоҷик ва санъати тасвирӣ бархӯрдоранд. Ба ин

ШАРҲИ

АМРИ ПРЕЗИДЕНТИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН ОИД БА ОЗМУНИ ҶУМҲУРИЯВИИ «ФУРӯҒИ СУБҲИ ДОНОӢ КИТОБ АСТ» ДАР СОЛИ 2024

